

na tému : PIT a Cirkev

Myšlienka dňa	1
Myšlienka z 2. dňa duchovnej obnovy Vatikán.rozhlasu	1
P a c e m i n t e r r i s :	
- Otec Anton :	
Výzva a homília počas svätej omše na 33. cezročnú nedelu v kostole sv. Štefana	2
- Zasvätné sa teraz Panne Márii Sedembolestnej, hlavnej patronky Slovenska	
- Slovenské tzv. "Katolícke noviny" a zakázaná knazská organizácia PIT	7
- List J.E. kardinála Tomáška v záležitosti PIT	8
- Zasvätenie Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie pre členov Mariánskeho knazského hnutia	9
- Quo vadis, Pacem in terris?	10
- Môj ukrižovaný Spasiteľu	11
- Anton Hlinka Skutočný a predstieraný mier	12
Spomienka na práve zosnulého otca Štefana Faberu, SDB	14
Súdne pojednávanie s vrahmi pátra Popieluszka	16
- Z kázne J. Popieluszka niekoľko mesiacov pred smrťou	21
Anton Hlinka	
Kardinál Štepinac a sloboda náboženstva v Juhoslávii	22

Myšlienka dňa .

Mnohých rodičov som počul hovoriť, že sa ich deti nudia. Žiaľ, nie je to jediný hlas. A pýtame sa na príčinu. Istý mladík mi povedal: nedostatok ideálu. To bude asi pravda. Človek bez ideálov cíti, že život bez ideálov je prázdny. Nevie ako ho vyplniť. Hodiny a dni mu utiekajú bez obsahu, neúčelne. Počítuje azda ťažobu sklamaní, ale nevie odkiaľ pramení.

Nedostatok ideálov. Čo vlastne je ideál?

Ideál je vysoké transcendentné dobro, ktoré človek objaví a na ktoré zameria svoje životné úsilie. Realizuje tak seba tým, že sa prekonáva.

Uspokojiť sa tým čím je, je zradou seba samého. To prináša rozčarovanie, znechutenie, sklamanie. Platí to o jednotlivcoch i o kolektíve. Národ bez ideálov a bez vyhľadu a ohľadu na vyššie hodnoty sa topí v egoizme a požitkárstve. To má za následok úpadok a skazu!

Hmotný blahobyť sám osebe nemusí človeka mravne narušiť. Stáva sa tak až vtedy, keď si ho vytýči za svoj jediný cieľ, keď sa stáva "zmyslom života. Za šťastného sa pokladá ten, kto príde prvý a zmocní sa bohatstva. Príša prv znamená boj všetkých proti všetkým! V tomto boji niet nijakých mravných hodnôt, nerešpektujú sa nijaké mravné normy.

Čisto materiálne hodnoty, pre svoju vnútornú obmedzenosť, nemôžu človeka vnútorne uspokojiť. Majú za následok to, že ho rozdráždia a vzbudzujú v ňom neukojiteľný smäd po pôžitkoch, že stupňujú žiadostivosť! Pôžitkáč chce stále viac. Dobré to charakterizuje zákon, platný v ekonomii: ekonomické požiadavky rastú úmerne s ekonomickým uspokojovaním. Exkluzívne vyžívanie sa v hmotných hodnotách sa podobá požívaniu omamných prostriedkov. Človek si na ňu navyká. Aby začítil ich účinok, musí zvyšovať dávky, stále zvyšovať, kým sa neotrúvi, nezruinuje.

Neviem kto povedal, že ľud bež mravných a náboženských ideálov sa zvrhne na č r i e d u . Skutočné ľudské hodnoty začínajú tam, kde sa duchovné zapája na materiálne a m a t e r i á l n e s l ú ž i d u c h o v n é m u . Lebo človek nežije len z chleba, ale z každého slova, ktoré vychádza z úst Božích! Človek nepotrebuje len ekonómov, politikov a prírodovedcov, ale aj filozofov, prorokov a kňazov!

- o -

SE, 26.2.85

Myšlienka z druhého dňa duchovnej obnovy Vatikánskeho rozhlasu :

Cirkvi v dnešných časoch osobitne zdôrazňuje všetkým kresťanom povinnosť ohlasovať evanjelium. Táto povinnosť sa zvlášť vzťahuje na slovanské národy v tomto jubilejnom cyrilometodskom roku. Ide hlavne o dve veľké záležitosti :

1. aby sme v bohatom cyrilometodskom dedičstve hľadali odpovede na životné otázky,
2. aby sme z tohto dedičstva čerpali silu žiť podľa viery a presvedčivo ho predkladali iným, najmä mladým generáciám....

Ako má kresťan postupovať vo svete bez Boha? Kresťanstvo vždy bolo a aj dnes je optimistické. Za 20 storočí vždy narážalo na prekážky, ktoré sa stavali do cesty evanjelizácii.... Krv mučeníkov sa stala semenom kresťanov. Dráma vernosti Kristovi a jeho evanjeliu pokračuje aj za našich dní. Ruský filozof Ivan Iljin povedal: "Budovať kresťanskú kultúru je možné len obrátením srdca. Ale ako sa zdá, srdce sa obráti k Bohu Iťn cestou utrpení a sklamaní. Práve preto mnohí z nás sú náklonní veriť, že práve Rusko, ktoré prevýšilo utrpeniami a sklamaniami všetky ostatné národy, môže prvé nastúpiť na túto cestu!"

VR, 26.2.85-sl.

- o -

Výzva a homília počas svätej omše na 33. cezročnú nedeľu
v kostole sv. Štefana v Mníchove pre našich krajanov v zahraničí.

Milí poslucháči, doma i v zahraničí!

Dnes osobitným spôsobom chcem pozdraviť a posilniť i v mene Vašom, sestry a bratia, tu, v kostole sv. Štefana, knazov PACEM IN TERRIS. Modlíme sa a spievame pred Pánom Bohom za Vás, naši drahí oltárni bratia a naši drahí duchovní, aby ste v tejto historickej chvíli ostali pevní!

Vám, drahí veriaci doma a Vám tu prítomný, privolávan slovami Písma: Milosť Vám a pokoj od Boha nášho Otca i od Pána nášho Ježiša Krista.

Dnešná nedeľa je predposledná v cirkevnom roku. Ústredná myšlienka Evanjelia je tá istá ako minule a ako na budúcu nedeľu: **z o d p o v e d n o s ť č l o v e k a z a s v o j ž i v o t .** Rozhodujúce pri stretnutí s Bohom, ktorý bude zárukou spravodlivosti, nebudu ani naše predsavzatia, ani naše postavenie, ani naše reči, lež ovocie našich skutkov: osobnosť, ktorú sme realizovali nežistným konaním pravdy v láske. To neznamená, že večná spása by bola cenou za náš dobrý život, lež je odmenou zan. Boh daruje večný život, no pozýva človeka, aby sa skutkami zapojil do Božieho diela. Tak to zodpovedá Božej veľkosti, ale súčasne aj ľudskej slabode.

Zastavme sa na chvíľu a zodpovedzme si v úprimnosti srdca na tieto otázky: Cítim zodpovednosť, že sa mi dostalo poznania pravdy? Chcem na budúci týždeň žiť zodpovedne milosti a apoštolsky sa angažovať?

Sestry a bratia, skôr ako začneme dnes s úvahou nad statou z Evanjelia, pokladám za svoju povinnosť urobiť jedno prehlásenie. Dôvod k nemu zavdalo stretnutie knazov PACEM IN TERRIS v BRNE 15. novembra 1984 :

Český minister kultúry Milan Klusák vyhlásil pri tejto príležitosti, že československá vláda nikdy neustupí od rozhodnutia podporovať knazské združenie PACEM IN TERRIS, že Vatikán jeho odsudzovaním nemá právo zasahovať do vnútorných záležitostí cirkvi v Československu a že od jeho uznania závisia ďalšie rokovania s Vatikánom!

Sestry a bratia tam doma!

Doteraz sa ešte nevie, či prítomní knazi PACEM IN TERRIS od údivu a zhrozenia nepovstali, aby sa zo všetkých síl vzopreli tomuto železnému zovretiu, ktoré nie je prejavom lásky, lež uskoku! A neviem ani to, či kardinál a slovenskí biskupi zaujali k tomuto uzurpátorskému gestu primerané stanovisko.

T o j e m o m e n t, k e d y t r e b a p r e h o v o r i ť ! Ak to neurobili knazi združenia, alebo ak to nemohli urobiť biskupi, musí to urobiť ten, ktorého pole pôsobenia je spolu s českým kolegom územím celej republiky!

A preto prehlasujem, už vopred rešpektujúc prípadné stanovisko oficiálnych cirkevných miest, že **š t á t n e m á p r á v o ž i a d a ť o d C i r k v i t o, č o C i r k e v d a ť n e - m ô ž e a n e s m i e !** Vždy a za každých okolností musí poslúchať viac Boha ako človeka! Knazi sa nikdy nesmú stať hračkou v rukách nezodpovednej a nelegitimnej

š t á t n e j a u t o r i t y . n e s m ú s a d a ť z n e -
u ť í v a ť k č i n n o s t i , s t o j a c e j v r o z p o r e k c i e l ō m t e j i n š t i t ú -
c i e , k t o r e j s ů p r e d s t a v i t e l m i ! C i r k e v n i e j e ú c e l o v o m o r g a n i z á c i o u
p r e p o l i t i c k é c i e l e š t á t u a l e b o b l o k o v š t á t o v , k t o r ý m i d e v ý l u č n e
o m o c e n s k é z á m e r y a d o t e r a z n e p r e s v e d č i l i s v e t , ž e i m i d e o c e l -
k o v é d o b r o o b č a n a .

Drahí oltárni bratia, kňazi PACEM IN TERRIS !

Zdá sa, že nadišla rozhodujúca chvíľa, Vaša hodina! Od Vás zá-
visí, či Cirkev v našej vlasti nadobudne znova j e d n o t u ,
ktorá je predpokladom jej sily, alebo p r í d e k d e f i n i -
t í v n e j r o z t r ž k e a m o ť n o i k r o z k o l u !
V týchto kritických okamihoch veriaci - všetci veriaci - čakajú
od svojich duchovných otcov p r í k l a d d ō s l e d n é h o
n a s l e d o v a n i a K r i s t a n a s p á s u v l a s t i a c e l é h o
s v e t a .

Vláda Československa si musí uvedomiť, že nebojuje proti člo-
veku, lež proti Bohu a že všetky ríše a kráľovstvá, ktoré sa po-
stavili proti Bohu, z a n i k l i ! Odboj proti Bohu bol začiat-
kom ich konca!

Drahí oltárni bratia, drahí veriaci !

V tomto kritickom okamihu našich cirkevných dejín si buďte
vedomí, že n i e s t e s a m i , že sa duchovne s Vami spája
S v ä t ý O t e c , c e l á C i r k e v a J e ť i š š á m ,
jej neviditeľná Hlava. On bude mať posledné slovo aj vtedy, keby
sa mala zopakovať tragédia Kalvárie. Lebo po nej vždy nasleduje
víťazstvo vzkriesenia!

Sestry a bratia, po tomto úvode, ktorý bol potrebný povedať,
teraz skúsme sa sústrediť na dnešnú stať z evanjelia:

Bola tam reč o talentoch. Jeden dostal päť, druhý dva a tretí
jeden. Slovo talent vyvoláva u Ježišových poslucháčov - vyvolá-
valo - predstavu pekného majetochku. Talentom sa totiž nazývala
tehlička drahého kovu v hodnote asi 6 000 pracovných dní. Nešlo
teda o nejakú maličkosť, ku ktorej by človek mohol prísť len tak.

Ježiš tým chcel naznačiť a zdôrazniť povahu daru talentov:
talentov ducha, duše a tela, ktorých sa človeku dostalo. Dostalo
sa mu ich, teda nie su ovocím jeho usilia. Nie sú jeho vlastní-
ctvom. Dostal ich do užívania, do správy, aby ich použil pri vý-
stavbe kráľovstva Božieho.

Nie všetci dostali tie isté talenty a nie tolko. Boh ich rozdá-
va tak, ako mu to diktuje - pre dobro ľudstva - jeho Otcovská mú-
drosť a prozreteľnosť. Keby každý človek podal plný výkon zodpo-
vedno m i e s t u , n a k t o r ý h o B o h p o v o l a l a t a l e n t o m , k t o r ý m
h o B o h v y s t r o j i l , u s k u t o č n i l b y s a B o ť í p l á n v o s v e t e n a s p á s u
ľ u d s t v a , t o , č o s a n a z ý v a k r á ľ o v s t v o B o ť i e , k r á ľ o v s t v o B o ť i e n a
z e m i .

Človek však znova a znova zlyháva: raz sa stane obeťou seba-
klamu- pokladajúc talenty za svoje výlučné vlastníctvo, ktoré
môže používať ako sa mu páči a ráči, za ktoré nie je nikomu zod-
povedný - inokedy upadá do streštenej krátkozrakosti, vysvetľujúc
si Pánovo, vlastne celý život trvajúce "meškanie", jeho nevidi-
teľnosť, nedostihnuteľnosť, ba nespoznateľnosť tak, že nie je
prítomný, že odišiel, že sa o človeka a svet nezaujíma. Ba že
je mŕtvy alebo že jednoducho nejestvuje. A prirodzene, človek
sa tomu aj zodpovedne zariadi.

Dobre si treba všimnúť, prečo vlastne ten tvrdý súd nad ním? Nad tým tretím sluhom!

Nie preto alebo nie iba preto, že svoj talent nevyužil na dobro iných - teda pre jeho darebnosť a nezaujím o spolubližných - ale najmä pre jeho urážlivý súd nad Bohom: vyhodil mu na oči, že bol k nemu nespravodlivý, že iným dal viac alebo lepšie talenty. Dalej že je tvrdý, bezcitný, bezohľadný, nemilosrdný, že je tyran, s ktorým sa neoplatí pušťať do rozhovoru, hry, dať sa do partnerstva.

Zrejme, tu sa na Boha prenáša otrocký postoj sluhu voči svojmu páňovi. Krivda, urážka Boha je tým obľudnejšia, čím dôkladnejšie si kto uvedomí, aký nesmierny dôkaz lásky Boh dal človeku skrze vykupiteľskú smrť svojho Syna. Reakcia tretieho sluhu sa takto javí ako ohavný hriech proti láske, ba viac: ako o d b o j p r o t i B o h u !

Potiaľto podobenstvo a jeho krátky exegetický výklad. Čo ním chce Ježiš povedať nám?

Predovšetkým chce každého jednotlivého človeka - ale najmä ľudí, ktorým sa dostalo veľa darov ducha, duše a tela - upozorniť na ich z o d p o v e d n o s ť .

Nie je tomu dávno, čo som nedobrovoľným svedkom rozhovoru dvoch lekárov. Jednému z nich sa vďaka kariére otvárali veľké finančné perspektívy.

Ale práce budeš mať dvakrát toľko - hovorí jeho priateľ!

Dajako to už zvládnem. Len si predstav, že to bude pre mňa znamenať realizáciu dávneho sna: postaviť si dom, byť vo vlastnom, vkusne sa zariadiť. No najprv si zájdeme na dovolenku do Tichomoria, na ostrovy. Viac kam... Dnes si treba pozrieť svet! A potom, žena už dávno vzdychá po novej garderobe!

Kým lekári pokračovali v rozhovore, vstal som a odišiel. To, čo som si odnášal, ma nechcelo opustiť, hoci išlo o to najvšednejšie, čo môže jestvovať. Veď čo je samozrejmejšie ako dychtivosť po pohodlnom, prepychovom živote človeka, ktorý už-už vidí, ako sa mu sypu peniaze do lona.

Ale čo, keď takto začne premýšľať každý učiteľ a umelec, každý technik a vedec, každý politik a vychovávateľ, spisovateľ a novinár? A všetci títo ľudia - a vôbec ľudia, ktorí dostali darv rozumu a vzdelania, umenia a spoločenského postavenia, politickej moci a vplyvu, organizačného ducha a iniciatívy - budú pokladať tieto dary za osobný majetok, za kapitál, s ktorého úrokmi môžu disponovať bez ohľadu na Boha a ľudí?

Zaslúžia si trest sluhu, nech by boli akokoľvek znásobili svoje talenty! Kto neberie do ohľadu ľudí, ku ktorým príroda nebola taká štedrá, kto využíva vlastné talenty výlučne v svoj prospech, bez ohľadu na tých, ktorí ponechaní sami na seba, nemajú v každodennom živote nijaké šance na úspech a šťastie, musí počítať s tvrdým súdom pri skladaní účtov!

Ale nezachádzam tu trochu príďaleko? Je to skutočne Ježišovo evanjelium, ktoré tu predkladám ako ozvenu Jeho slova? Alebo je to ozvena všetkých dobre známych bludov a blúznení?

Nie! Tento druh aplikácie podobenstva na naše pomery zodpovedá duchu evanjelia! Na potvrdenie by sa dalo uviesť veľa výrokov Ježiša a apoštolov. Uvediem však len podobenstvo o bohatom hospodárovi. Poznáme ho všetci:

mal bohatú úrodu, plné sýpky a komory a takto sa prihovárал sám sebe: Co urobím, lebo nemám kde uložiť svoju úrodu? Toto urobím: zrucam, vystavím, poviem svojej duši jedz, pi, odpočívaj, zabávaj sa!

Samé ja, ja, ja! Bol plný seba. Všecko zameriaval na seba alebo azda na svoju rodinu. On - v strede sveta. On- pán a vládca nad všetkým.

Čo je na jeho správaní zlé, je práve tento jeho egoizmus! To čo dostal - dynamický charakter, schopnosť a chuť pracovať, organizačný talent, vynaliezavosť a pod. - pokladal za čosi, čo patrí výlučne jemu. Za svoj najvlastnejší majetok, čo má slúžiť jemu a len jemu a za čo nie je nikomu zodpovedný. Tento egoizmus, táto bezohľadnosť, tento nedostatok bratskosti, súcitu a dobroty voči iným - to je to, čo Ježiš o d s u d z o v a l! Pretoho nazval bláznom - a predpovedal mu nešťastie: ešte v túto noc zomrieš!

Keď schopní a talentovaní ľudia žijú v hojnosti bez ohľadu na iných, stihne - prv alebo neskôr - nešťastie nielen ich, ale aj spoločnosť v ktorej žijú, ktorá od nich azda závisí, ktorej sú vodcami a vládcami, ale nadovšetko kvôli ktorej sa im dostalo schopnosti a či talentov.

Schopnosti a talenty majú vždy a vždy spoločenské zameranie a spoločenskú úlohu. Ale všimnu si túto požiadavku talentovaní ľudia? Opýta sa vzdelanec alebo umelec, politik alebo zámožný človek, vedec alebo bohatý človek, aké záväzky so sebou prinášajú jeho talenty? Kolíkí ľudia musia skutočne len na seba - ako onen lekár - len čo nastúpia na dobre platené miesto, len čo dosiahnu politickú kariéru, len čo úspešne zakončili štúdiá! Kolíkí lekári a profesori, inžinieri a umelci si položia otázku:

A k á j e t e r a z m o j a ú l o h a v o f r a n o s t i, v cirkevnom spoločenstve, prípadne v meste, v kraji alebo v štáte?

A na záver: Ak sa táto požiadavka zdá niekomu príprísna, tak to znamená, že sa tento aspekt spoločenskej etiky evanjelia ešte i dnes zanedbáva pri vyučovaní náboženstva, pri výchove v kresťanských rodinách, ba azda i v káznach.

Kto vie, či neboli práve tieto veľké nedostatky príčinou, že Boh dopustil na Európú nešťastie, ktorého sme svedkami my tu a naši doma? Európa, ktorej sa dostalo požehnania evanjelia, stáročia hrešila egoizmom! Ľudia bohatí na statky a moc, vplyv a inteligenciu, umelecké nadanie a filozofiu, užívali a vychutnávali tieto talenty iba p r e s e b a, pre vlastnú rodinu, prípadne pre veľmi úzky spoločenský okruh. H r i e c h E u r ó - p y b o l v ä č š í a k o n e p r á v o s t i i n ý c h n á r o d o v, lebo ona bola dedičkou veľkého svetla, veľkej nádeje. Azda preto povstal na jej pôde obľudný sociálno-politický systém, ktorý síce na jednej strane do značnej miery..... ľudskej duše, národy, ktoré postihlo toto nešťastie?

Veru, kto čím hreší, tým trestaný býva - hovorí slovenské príslovie. Ježiš rozprával podobenstvo o talentoch tri dni pred svojou smrťou na adresu farizejov, svojich úhlavných nepriateľov. Bola to posledná výstraha, aby sa spamätali. Neurobili to!

My nechceme nasledovať ich príklad a vezmeme Ježišove slovo výstrahy vážne. Každý vo svojom prostredí a zodpovedne talentom, ktoré dostal! Tak sa bude realizovať kráľovstvo Božie na zemi a súčasne tak - a len tak - sa bude každý z nás realizovať v tom, čo mu je najvlastnejšie a čo zodpovedá Božiemu plánu s ním. Amen.

Zasväťme sa teraz Panne Márii Sedembolestnej,
hlavnej patronky Slovenska :

Pod Tvoju ochranu sa utiekame, svätá Božia rodička! Neodvracaj zrak od našich prosieb. Pomôž nám v núdzi a z kaž ého nebezpečenstva nás vysloboď, Ty Panna slávna a požehnaná. Amen.

Matka Sedembolestná patronka slovenského národa, k Tebe sa utiekame v tejto pohnutej historickej dobe. Ty lepšie ako my, vidíš nebezpečenstvo, v ktorom sa nachádza Cirkev Tvojho Syna v našom národe. Zlý duch, pomocou svojich spojencov útočí na Cirkev zvonku a rozkladá ju zvnútra. Usiluje sa vyrvať vieru z duše národa, hoci iba vďaka tejto viere sme boli schopní prežiť jedenásť ťažkých storočí svojej existencie. Skrušene si uvedomujeme, že sme sa do terajšieho ťažkého položenía dostali aj následkom svojich závažných chýb, zlých vlastností, charakteristických pre mnohých členov národa: závistlivosť a mamonárstvo, nevšímavosť voči potrebám druhého a necitlivosť voči spoločnému dobru, bojázlivosť a povolnosť voči mocným, malichernosť a nejednotnosť. Tie-to a mnohé iné chyby a zlé sklony chceme prekonávať. Potrebujeme však Tvoju pomoc!

Drahá naša Matka, s dôverou sa na Teba obraciame. Vyprosuj nám svetlo Ducha Svätého, rozhodnosť a silu kráčať za Tvojím Synom, vernosť jeho Cirkvi a jej Hlave, rímskemu pápežovi - a to i za cenu akejkoľvek obety. Vieme, že nás všetkých môžeš zachrániť pred nástrahami Zlého, ktorý na nás doráža ako ručiacci lev. Ty si pošliapala hlavu hada, ktorý strojil úklady Tvojej päte. Ochrany nás a veď nás týmto kritickým obdobím našich dejín!

Odvzdávame sa Ti ako vlastníctvo, my, synovia a dcéry slovenského národa. Úplne sa Ti zasväčujeme. To, čo je Tvoje, istotne si nedáš odňať zlým duchom.

Pre toto zasvätenie chceme získavať našich bratov a sestry. Chceme takto vytvárať predpoklady a budovať základy obnoveného Cirkvi v lone nášho národa. Prosíme Ťa, aby jedného dna hlava Cirkvi mohla uskutočniť toto zasvätenie verejne a s podporou celého národa. Chceme sa na to pripraviť tým, že sa budeme zasväcovať ako jednotlivci, rodiny, duchovné spoločenstvá, farnosti a biskupstvá. Vo všetkých týchto zoskupeniach veriacich sa budeme usilovať o evanjeliového ducha a o život v súlade s týmto zasvätením.

Tak nám Pán Boh pomáhaj, na Tvoje orodovanie, naša nebeská Matka, Sedembolestná patronka Slovenska! Amen.

Dovoľte, aby som pripomenul na záver ešte myšlienku : Mnohí z našich bratov, ktorí prišli do zahraničia, spočiatku boli veľmi blízki tomuto spoločenstvu svojich krajanov. Ale len čo prišli k niektorým talentom, najmä k talentom behatstva a statkov, zabudli na všetko. To je vážne napomenutie i pre nás. Všetci máme mravnú zodpovednosť za tých, z ktorých sme vyšli. Sme zodpovední za ich dobro, ale aj za dobro tých, ktorí su tu.

Keby každá rodina vzala pod svoju ochranu a opateru čo len jedného z utečencov, vyriešili by sme problém Čechov a Slovákov. Koľkí naši prídu sem - a sú bez ochrany, bez opory, bez utechy v ťažkých, depresívnych chvíľach prých mesiacov!

Toto som musel povedať i na našu adresu! A teraz oznamy...

SE, 18.11.1984.

Slovenské tzv. "Katolícke noviny" a zakázaná kňazská organizácia PIT.

Jeďnou novou žalobou sa musela zaoberať Rímska Rota-Cirkevný súd. Slovenský prírodovedec Dr. František MIKLÓŠKO obžaloval šéfredaktora slovenských "Katolíckych novín", kňaza Dr. Ladislava Belása, že v týchto novinách prednostne uverejňuje správy, týkajúce sa združenia "Pacem in terris"/PIT/, organizácie Vatikánom zakázanej. Tým sa previnuje proti rôznym paragrafom cirkevného práva, ktoré Dr. Mikláško vo svojom liste rímskej Rote vypočítava.

Všetka doterajšia korešpondencia v tejto záležitosti bola 18.2. sprístupnená nemeckej katolíckej spravodajskej agentúre KNA. Prvým listom z 26.5.1984 upozornil Dr. Mikláško priamo šéfredaktora Belása na problematickosť celého jeho postupu, lebo vatikánsky Dekrét z 8. marca 1982 politickej organizácie kňazom zakázal a podľa listu kardinála Oddiho z 12. mája 1982 sa tento zákaz vzťahuje i na Pacem in terris.

Pretože šéfredaktor Dr. Belás na jeho list nereagoval a stará publikačná práca pokračovala naďalej, obrátil sa Dr. Mikláško na cirkevný súd v Trnave, odkiaľ bol upozornený, že Dr. Belás spadá do trnavskej diecézy, kde sa má obrátiť.

Odtiaľto bola jeho obžaloba zamietnutá ako neoprávnená a "neodôvodnená". Pre dohľad nad katolíckymi novinami je podľa tohto oznámenia určený trnavský ordiár, ktorý by bol istotne zasiahol, keby bol zistil niečo nesprávne.

Teraz sa Dr. Mikláško, podporovaný právym zástupcom JUDr. Čarnogurským - ktorý je známy svojimi obetavými obhajobami v procesoch s laikmi a kňazmi - obrátil na najvyšší cirkevný súd, na Rotu v Ríme. Tá však vyhlásila, že v tomto prípade nie je kompetentná a odovzdala všetkú obžalobu Kongregácii pre klérus.

Ako bolo teraz oznámené z Ríma, "poslala Svätá Stolica diplomatickou cestou redakcii "Katolíckych novín" moritum, v ktorej je prax týchto novín ostro kritizovaná. Takéto "moritum" nie je ešte samo osebe cirkevným trestom, môže mu však za určitých okolností predchádzať.

Zatiaľ sa ani v českých ani v slovenských "Katolíckych novinách" neprejavil žiadny obrat k lepšiemu!

SE, 27.2.85

- o. -

Pre koordináciu a zintenzívnenie pastoračie chorých založil Ján Pavol II. špeciálnu komisiu pre pastoračiu tých, ktorí účinkujú v starostlivosti o chorých. Prezidentom tohto nového kuriálneho úradu bol menovaný kardinál Eduardo Pironio. Založenie tejto novej komisie oznámil Svätý Otec 11. februára 1985, na sviatok Ľudskej Panny Márie, pri bohoslužbách pre chorých a telesne postihnutých v bazilike sv. Petra.

Deňhág-Luxemburg-Brusel: 26. zahraničná cesta Jána Pavla II. povedie do krajín Beleluxu. Podľa predbežného programu navštívi pápež 11.-15.5.1985 Holandsko, 15.-16.5. bude v Luxemburga potom do 21.5. sa bude zdržiavať v Belgicku. Pri tejto príležitosti navštívi aj úrad Európskeho hospodárskeho spoločenstva, ktoré sídli v týchto krajinách.

Vatikán: Pápež Ján Pavol II. a sovietsky minister zahraničia Gromyko mali dnes vo Vatikáne skoro 2-hodinový rozhovor. Obaja diskutovali o svetovom mieri a o situácii katolíkov v ZSSR....

Keď Gromyko odchádzal z Vatikánu, povedal o vatikánskej švajčiarskej garde, že je to najmenej nebezpečná armáda na svete.

SE, 27.2.85

Jeho Eminencia, kardinál František TOMÁŠEK, pražský arcibiskup a přímas český, po svojem návratě z Říma poslal všem katolickým biskupům a ordinářům, působícím t.č. na území Československa, nasledovný list :

Praha, 7. listopad 1984.

Pokoj a Dobro!

Vrátil jsem se z Říma, kde jsem zastupoval i Vás. Proto považuji za svoj. povinnost Vám podat aspoň stručnou zprávu.

Hlavním účelem mého pobytu v Římě byla pracovní účast na dvojím celocírkvním zasedání.

První zasedání bylo s prefektem "Kongregace pro klérus" na téma o úkolech dnešní pastorace ve městech.

Druhé zasedání bylo s podprefektem "Kongregace pro Boží kult" na téma o stavu pokorní liturgické obnovy.

O výsledcích jednání budou vydány zvláštní dokumenty. Na obou zasedáních jsem měl diskusní příspěvky.

Setkání se sv. Otčem. Jak obvykle, měl jsem delší setkání se Sv. Otčem. Dal jsem mu informace o životě Církve u nás. Podle dotazu, s kterým se na mě obrátil, jsem poznal, že s velkou účastí prožívá i všechny naše problémy a snaží se dělat vše, co je v jeho možnostech, aby nám byl blízko svou pomocí. Projevil svou lítost nad tím, že nebude moci se osobně zúčastnit našeho velkého jubilea v r. 1985. Přece však doufá, že nás někdy navštíví.

Setkání s kardinálem Agostino Casaroli.

Na přání sv. Otce jsem se setkal také s kardinálem Casaroli.

Mimo jiné hovořil se mnou také o otázce křesťanského sdružení "Pacem in terris". Shrnu to do tří hlavních bodů :

1. Církve pro mír vždy pracovala a pracovat bude. Mimo jiné svědčí o tom Ústředí pro tuto práci v Římě "Sekretariát pro spravedlnost a mír" a pravidelný apoštolský list Ev. Otce k 1. lednu, který je Církví vyhlášen jako celosvětový den míru.

2. V tom duchu i kněží mají pracovat pro spravedlnost a mír avšak vždy v jednotě s hlavou Církve a s biskupy.

Není to však poslání kněží, když v této práci přestupují i na pole politické, neboť by tím narušovali svoj kněžskou identitu.

Proto "Kongregace pro klérus" vydala 8. března 1982 deklaraci "Quidam episcopi". Podle písemného prohlášení prefekta této kongregace kardinála Silvio Oddi je sdružení "Pacem in terris" mezi těmi spolky a sdruženími, o nichž jedná tato deklarace.

A podle článku 5 této deklarace jsou povinni dodržovat tyto direktivy nejen ordináři biskupové, ale také jiní ordináři, t.j. apoštolské administrátory, kapitulní vikáři a generální vikáři.

3. Kdyby ordináři chtěli podat k této deklaraci některé své připomínky, byla by k tomu oprávněna jen Biskupská konference.

Zatím aspoň toto. Máte-li snad nějaký dotaz, můžete mi napsat. V kněžském bratrství pozdravuje

František kardinál Tomášek v.r.
arcibiskup pražský

List, ktorý sme uviedli v doslovnom znení, bol zaslaný každému ordinárovi a každý ho tiež prevzal.

Tým treba považovať akúkoľvek diskusiu o platnosti dekrétu z 8. marca 1982 "Quidam episcopi" na Združenie katolíckych duchovných "Pacem in terris" za neučelnú a škodlivú - škodlivú Cirkvi!

Obsah, zhrnutý do troch bodov kardinálom A. Casarolim jasne a zdôvodnene potvrdzuje to hlavné :

" P A C E M I N T E R R I S " J E C I R K V I Z A K Á Z A N É
Z D R U Ž E N I E . A K O P R E K Ň A Z O V , T A K I S T O
P R E B I S K U P O V , A D M I N I S T R Á T O R O V ,
K A P I T U L N Ý C H A G E N E R Á L N Ý C H V I K Á R O V !

Po kardinálovom liste vypovedať pochybnosť o platnosti dekrétu na PIT, tým viac žúčastňovať sa ďalej činnosti tejto zakázanej organizácie je otvorené p o s t a v e n i e s a p r o t i H l a v e C i r k v i a t a k u ť p o d u j a t í m s c h i z m a t i c - k ý m !

- o -

Zasvätenie Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie pre členov Mariánskeho knazského hnutia .

Panna Mária Fatimská, Matka milosrdenstva, kráľovna neba i zeme, útočisko hriešnikov, my, členovia tvojho mariánskeho knazského hnutia, ktorí máme tvoriť zástup tvojich knazov, dnes sa celkom osobitne zasväcujeme tvojmu Nepoškvrnenému Srdcu.

Týmto zasvätením rozhodujeme sa žiť s tebou a s tvojou pomocou plniť všetky záväzky, ktoré sme prijali svojim krstným a knazským zasvätením.

Okrem toho chceme sa usilovať o vnútorné obrátenie, ktoré nás oslobodí od každej ľudskej naviazanosti na seba samých, na kariéru, pohodlie a ľahkomyselné kompromisy so svetom, aby sme podľa tvojho príkladu boli ochotní plniť vždy a jedine vôľu Božiu.

Dobrotivá, milosrdná Matka, keď ti zamýšľame zveriť svoje knazstvo, aby si ho v tejto rozhodujúcej hodine, ktorá ťažko dolieha na svet, použila pre svoje spásenosné ciele, chceme ho prežívať podľa tvojich žiadostí. Predovšetkým sa chceme usilovať o obnovu ducha modlitby a pokánia, o horlivé slávenie najsvätejšej Eucharistie, liturgie hodín a o každodennú modlitbu svätého ruženca. Každú prvú sobotu mesiaca budeme na tvoju česť sláviť svätú omšu a budeme sa usilovať o nábožný a prísny spôsob života, ktorý by bol dobrým príkladom pre všetkých.

Slubujeme ti aj úprimné úsilie o dokonalú vernosť Evanjeliu, ktoré chceme s odvahou - keď bude treba až po výliatie krvi - vždy celé hlásať. Slubujeme ti, že budeme verní svätej Cirkvi, pre ktorej službu sme boli vysvätení.

Hlavne však chceme byť spojení so Svätým Otcom a s cirkevnou hierarchiou. Bezvýhradným prijímaním pápežských smerníc chceme brániť Učiteľský úrad proti utokom, ktoré ohrozujú samotné základy Cirkvi.

Pod tvojou materinskou ochranou chceme byť apoštolmi dnes tak veľmi potrebného spoločenstva modlitby a lásky k pápežovi, ktorému vyprosujeme tvoju osobitnú ochranu. Napokon ti slubujeme, že veriacich, zverených našej starostlivosti, povedieme k opravdivej úcte voči tebe. Sme si vedomí, že bezbožnosť olupila mnohých veriacich o vieru, že znesvätenie vniklo do sv. chrámu Božieho a neušetrilo ani mnohých našich bratov knazov, že zloba a hriech stále viac zaplavujú svet. Preto sa s plnou dôverou odvažujeme pozdvihnúť svoje oči k tebe, Ježišova a naša milosrdná a mocná Matka a znova ťa dnes prosiť o záchranu pre všetky tvoje deti a s dôverou ju očakávať, o milostivá, o dobrotivá o sladká Panna Mária. Amen.

Quo vadis, Pacem in terris ?

Druhá polovica toho roku stála v znamení veľkého vzrušenia. Paradoxné na veci bolo, kto, kvôli čomu a komu?

Vzrušené, znepokojené a ustarostené ovečky kvôli svojím pastierom, rádoví veriaci kvôli knazom, kvôli správcovi diocéz a či ordinárom, ba dokonca i kvôli niektorým biskupom. Jednotlí veriaci, ba celé spoločenstvá sa obracali na niektorých funkcionárov združenia Pacem in terris s radou, prosbou, ba i výčitkou. Dôvody k tomu zavdali Katolícke noviny samé.

Čisté a úprimné srdce má nadprirodzené inštinkty a vycíti nebezpečenstvo i tam, kde iní nezbadajú nič podozrivé. Napr. v prejave ministra kultúry Miroslava Válka na zasadnutí Pacem in terris v Bratislave 19. novembra 1984:

"Napriek nedorozumeniam - povedal Válek - okolo výkladu vyhlásenia Kongregácie pre klérus z 8. marca 1982, napriek morálnemu nátlaku, ba i zákazu ordinárom podporovať združenie, preukázali ste svojou rozhodnosťou, že máte dosť síl upevňovať a rozvíjať svoje snaženie, a to aj v zložitejších a náročnejších podmienkach."

Veriaci - a istotne i knazi - a prevažná väčšina členov Združenia okrem skalných a veľmi kompromitovaných, istotne pochopili zákerný úskok tejto chvály: Predstavitel agresívne ateistickej vlády robí poklonu knazom, že neberú vážne, ba že neposluchajú hlavu Cirkvi a jej najvyššie správne orgány!

Za normálnych okolností by veriaci nemuseli zasahovať, iba ak modlitbou, lebo biskupi - biskupi, nie správcovia biskupstiev - bytúž dávno boli zasiahli, a to jednoznačne, rozhodne a disciplinárne! V čase, keď je Cirkev v okovách, hlas biskupov, ktorí su skutočne dobrými pastiermi, neprenikne na verejnosť a v niektorých prípadoch sú aj oni obeťou zradnej a myslí veriacich doma i v zahraničí balačujúcej desinformácii.

Na zaujímavý dokument, ktorý svedčí o zmysle veriacich pre zodpovednosť, upozornila nemecká katolícka tlačová služba KNA z 12. decembra 1984. Neznáma skupina veriacich, veľmi pravdepodobne z Moravy, sa obracia na knazov Združenia PIT sanitizátovým listom. Zacytujeme Vám z neho niekoľko bodov v slovenskom prepise :

Združenie katolíckeho duchovenstva je pákou ateistickej vlády, vedenej bezbožnou silou KSC, tak ako je ROH podľa slov tajomníka Fojtíka v Ostrave pákou komunistickej strany medzi nestraníkmi. Len preto mohol minister Lučan prehlásiť: Kto je proti Združeniu katolíckeho duchovenstva, je proti vláde!

Združenie katolíckeho duchovenstva maskuje a kryje diktatúru ateizmu, ktorá potiera slobodu náboženstva, neprávom obmedzenej iba na minimum - iba na bohoslužby.

Združenie katolíckeho duchovenstva zneužíva slovo mier na kolaboráciu s ateistickou diktatúrou!

Združenie katolíckeho duchovenstva zneužíva Bibliu, Druhý vatikánsky koncil atď. na zdôvodňovanie svojej nekritickej kolaborácie s ateistickou diktatúrou v celej kultúre a výchove, ako keby všetky cirkevné dokumenty nezdôrazňovali, že s p r a v o d l i v ý m i e n i e m o ž n ý, iba ak pri všestrannej spravodlivosti a podľa Božieho poriadku!

Združenia katolíckeho duchovenstva rozdeľuje, rozbieja jednotu knazstva a veriacich tým, že sa vydáva za hlavného - ak nie za jediného - bojovníka za mier, pre svoj nekritický, bezvýhradný pomer

k vláde, vedenej bezbožnou silou KSČ! Týmto neprávom stavia do zlého svetla všetkých ostatných, predovšetkým kritikov a tých, ktorým sa ťažko ukrivdilo!

Združenie katolíckeho duchovenstva svojim nekritickým kolaborantstvom s ateistickou diktatúrou ovládlo a ovláda ešte aj ten monopolný-maličký zbytok katolíckej tlače: jeden týždenník, jeden mesačník a pár kníh- takže okrem svojich ľudí nepripustí nikoho k publikovaniu, ani starších spisovateľov!

Združenie katolíckeho duchovenstva zanlčuje každú kritiku útlaku, neuverejní ani jeden kritický článok na adresu oficiálneho ateizmu. Nezastane sa verejne ani jedného kritika ateizmu, neprávom napádajúceho náboženstvo ako výmysel a nezmysel. Nezastane sa ani odsúdených a väznených iba preto, že rozmnožili nejaké publikácie, keď Charita ich nestačí alebo nechce vydať. Nezastane sa ani jedného knaza zbaveného štátneho súhlasu!

Združenie katolíckeho duchovenstva škodí Cirkvi a vlasti pretláčaním svojich členov za hodnostárov. Stavia sa na stranu ateistickej vlády, aby sa nijaký kritický a nezávislý knaz nedostal na biskupský stolec, rozširuje o nom tajne všelijaké klebety, aby sa nemohol brániť.

Takto sa Združenie katolíckeho duchovenstva stáva vážnou prekážkou zlepšenia vzťahov medzi Cirkvou a štátom!

Nie je možné ubrániť sa obdivu pri čítaní týchto jednoduchých síce, ale presvedčivých slov radových veriacich ovečiek na adresu pastierov. Neostanu bez účinku, ak neostanu iba slovami, lež stálou motiváciou k d u c h o v n é m u z a a n g a ž o v a n i u s a !

Anton H L I N K A ,
Hlas Ameriky - Mnichov.
W, 15.12.1984.

- o -

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Teba všade so sebou nosím,
Tebe dávam prednosť pred všetkým.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
keď padnem, Ty ma pozdvihneš,
keď plačem, Ty ma potešíš,
keď trpím, Ty ma liečiš,
keď sa trasím, Ty ma podporuješ,
keď volám, Ty mi odpovieš.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Ty si svetlo, ktoré ma osvecuje,
Ty si Slnko, ktoré ma zohrieva,
Ty si pokrm, ktorý ma obživí,
Ty si žriedlo, ktoré ma napojí,
Ty si sladkosť, ktorá ma opojí,
Ty si balzam, ktorý ma vylieči,
Ty si krása, ktorá ma uchvacuje!

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Ty si samota v ktorej odpočívam,
Ty si pevnosť v ktorej sa uzatváram,
Ty si vyhna v ktorej sa stravujem,
Ty si more v ktorom sa ponorujem,
Ty si hĺbina v ktorej sa strácam.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
iného si neprajem len Teba,
iného nehládám len Teba,
iného nežiadal len Teba,
iného nemilujem len Teba,
iného si nepodržím len Teba.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
podporuj ma pri práci nojej,
chrán ma po celý život môj,
opatruj ma v poslednom boji
mojom,
buď v mojom srdci aj v poslednej hodine,
môj ukrižovaný Spasiteľu!

Quo vadis, Pacem in terris ?

Druhá polovica toho roku stála v znamení veľkého vzrušenia. Paradoxné na veci bolo, kto, kvôli čomu a komu?

Vzrušené, znepokojené a ustarostené ovečky kvôli svojim pastierom, rádoví veriaci kvôli knazom, kvôli správcom diecéz a či ordinárom, ba dokonca i kvôli niektorým biskupom. Jednotlí veriaci, ba celé spoločenstvá sa obracali na niektorých funkcionárov združenia Pacem in terris s radou, prosbou, ba i výčitkou. Dôvody k tomu zavdali Katolícke noviny samé.

Čisté a úprimné srdce má nadprirodzené inštinkty a vycíti nebezpečenstvo i tam, kde iní nezbadajú nič podozrivé. Napr. v prejave ministra kultúry Miroslava Válka na zasadnutí Pacem in terris v Bratislave 19. novembra 1984:

"Napriek nedorozumeniam - povedal Válek - okolo výkladu vyhlásenia Kongregácie pre klérus z 8. marca 1982, napriek morálnemu nátlaku, ba i zákazu ordinárom podporovať združenie, preukázali ste svojou rozhodnosťou, že máte dost síl upevňovať a rozvíjať svoje snaženie, a to aj v zložitejších a náročnejších podmienkach."

Veriaci - a istotne i knazi - a prevažná väčšina členov Združenia okrem skálnych a veľmi kompromitovaných, istotne pochopili zákerný úskok tejto chvály: Predstavitel' agresívne ateistickej vlády robí poklonu knazom, že neberú vážne, ba že neposlúchajú hlavu Cirkvi a jej najvyššie správne orgány!

Za normálnych okolností by veriaci nemuseli zasahovať, iba ak modlitbou, lebo biskupi - biskupi, nie správcovia biskupstiev - by už dávno boli zasiahli, a to jednoznačne, rozhodne a disciplinárne! V čase, keď je Cirkev v okovách, hlas biskupov, ktorí su skutočne dobrými pastiermi, neprenikne na verejnosť a v niektorých prípadoch sú aj oni obeťou zradnej a myslí veriacich doma i v zahraničí bálamutiacej desinformácii.

Na zaujímavý dokument, ktorý svedčí o zmysle veriach pre zodpovednosť, upozornila nemecká katolícka tlačová služba KNA z 12. decembra 1984. Neznáma skupina veriach, veľmi pravdepodobne z Moravy, sa obracia na knazov Združenia PIT samizdatovým listom. Zacytujeme Vám z neho niekoľko bodov v slovenskom prepise :

Združenie katolíckeho duchovenstva je pákou ateistickej vlády, vedenej bezbožnou silou KSČ, tak ako je ROH podľa slov tajomníka Fojtíka v Ostrave pákou komunistickej strany medzi nestraníkmi. Len preto mohol minister Lučan prehlásiť: Kto je proti Združeniu katolíckeho duchovenstva, je proti vláde!

Združenie katolíckeho duchovenstva maskuje a kryje diktatúru ateizmu, ktorá potiera slobodu náboženstva, neprávom obmedzenej iba na minimum - iba na bohoslužby.

Združenie katolíckeho duchovenstva zneužíva slovo mier na kolaboráciu s ateistickou diktatúrou!

Združenie katolíckeho duchovenstva zneužíva Bibliu, Druhý vatikánsky koncil atď. na zdôvodňovanie svojej nekritickej kolaborácie s ateistickou diktatúrou v celej kultúre a výchove, ako keby všetky cirkevné dokumenty nezdôrazňovali, že s p r a v o d l i v ý m i e n i e j e m o ž n ý, iba ak pri všestrannej spravodlivosti a podľa Božieho poriadku!

Združenie katolíckeho duchovenstva rozdvíja, rozbieja jednotu knazstva a veriach tým, že sa vydáva za hlavného - ak nie za jediného - bojovníka za mier, pre svoj nekritický, bezvýhradný pomer

k vláde, vedenej bezbožnou silou KSČ! Týmto neprávom stavia do zlého svetla všetkých ostatných, predovšetkým kritikov a tých, ktorým sa ťažko ukrivdilo!

Združenie katolíckeho duchovenstva svojim nekritickým kolaborantstvom s ateistickou diktatúrou ovládlo a ovláda ešte aj ten monopolný-maličký zbytok katolíckej tlače: jeden týždenník, jeden mesačník a pár kníh- takže okrem svojich ľudí nepripustí nikoho k publikovaniu, ani starších spisovateľov!

Združenie katolíckeho duchovenstva zamlčuje každú kritiku útlaku, neuverejní ani jeden kritický článok na adresu oficiálneho ateizmu. Nezastane sa verejne ani jedného kritika ateizmu, neprávom napádajúceho náboženstvo ako výmysel a nezmysel. Nezastane sa ani odsúdených a väznených iba preto, že rozmnožili nejaké publikácie, keď Charita ich nestačí alebo nechce vydať. Nezastane sa ani jedného knaza zba-veného štátneho súhlasu!

Združenie katolíckeho duchovenstva škodí Cirkvi a vlasti pretláčaním svojich členov za hodnostárov. Stavia sa na stranu ateistickej vlády, aby sa nijaký kritický a nezávislý knaz nedostal na biskupský stolec, rozširuje o nom tajne všelijaké klebety, aby sa nemohol brániť.

Takto sa Združenie katolíckeho duchovenstva stáva vážnou prekážkou zlepšenia vzťahov medzi Cirkvou a štátom!

Nie je možné ubrániť sa obdivu pri čítaní týchto jednoduchých síce, ale presvedčivých slov radových veriacich ovečiek na adresu pastierov. Neostanu bez účinku, ak neostanu iba slovami, lež stálou motiváciou k d u c h o v n é m u z a a n g a ž o v a n i u s a !

Anton H L I N K A ,
Hlas Ameriky - Mnichov.
W, 15.12.1984.

- o -

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Teba všade so sebou nosím,
Tebe dávam prednosť pred všetkým.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
keď padnem, Ty ma pozdvihneš,
keď plačem, Ty ma potešíš,
keď trpím, Ty ma liečiš,
keď sa trasiem, Ty ma podporuješ,
keď volám, Ty mi odpovieš.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Ty si svetlo, ktoré ma osvecuje,
Ty si Slnko, ktoré ma zohrieva,
Ty si pokrm, ktorý ma obživí,
Ty si žriedlo, ktoré ma napojí,
Ty si sladkosť, ktorá ma opojí,
Ty si balzam, ktorý ma vylicí,
Ty si krása, ktorá ma uchvacuje!

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
Ty si samota v ktorej odpočívam,
Ty si pevnosť v ktorej sa uzatváram,
Ty si vyhna v ktorej sa stravujem,
Ty si more v ktorom sa ponorujem,
Ty si hlbina v ktorej sa strácam.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
iného si neprajen len Teba,
iného nehľadám len Teba,
iného nežiadal len Teba,
iného nemilujem len Teba,
iného si nepodržím len Teba.

Môj ukrižovaný Spasiteľu,
podporuj ma pri práci mojej,
chrán ma po celý život môj,
opatruj ma v poslednom boji
mojom,
buď v mojom srdci aj v po-
slednej hodine,
môj ukrižovaný Spasiteľu!

V zvyčajnom slove do týždňa otec Anton Hlinka hovorí na tému
Skutočný a predstieraný mier.

Keď sme pred týždňom prístupovali hranicu rokov 1984 a 1985, vystierali sme jeden k druhému ruku. Asi tak, ako keď sa niekto vydáva do neznámych končín a lučiaci sa s ním mu želajú veľa šťastia. Kresťania vidia v prozreteľnej láske Božej záruku tohto šťastia a formulujú svoje blahoželenie zodpovedne tejto viere. Pre veriacich je takto novoročný vinš čosi viac ako prázdna formula, lebo sa mení na modlitbu, ktorou človek angažovať Boha za človeka.

Pre kresťanov však - predovšetkým katolíckeho vyznania - je prvý deň nového roku dňom pokoja, modlitby za pokoj, upomienkou na povinnosť pracovať, angažovať sa za pokoj. Bol to pápež Pavol VI., ktorý ustanovil 1. január za deň pokoja a kresťanské štáty sveta uvítali túto jeho iniciatívu.

Bez prepína možno povedať, že kresťania majú čo o pokoji povedať. Ich svätá kniha - Biblia - je ho plná. Aj oni síce v minulých storočiach a desaťročiach viedli vojny - a strašné vojny. Ale nebolo nikdy kresťanov hodných tohto mena, ktorí by ich boli ospravedlňovali! Ich vojny boli vždy spreneverou svätej knihy, pramenu ich náboženstva, tak ako je hriech spreneverou kresťanskej mravnosti. Kresťanovi preto akosi svedčí hovoriť o pokoji. A Kristus ich preto blahosláví.

Kto sa chce o tom presvedčiť, nech siahne za Písmom - a nájde tam nespočetné množstvo výrokov o pokoji!

Komunisti, ktorí sú majstrami propagandy, inštinktívne vycítili, že budú hodnovernejší vo svojom balamutení sveta mierovou kampanou, ak do nej zapoja kresťanov - a najmä k n a z o v ! Ich síce neza-ujíma, čo Písmo hovorí o mieri, o jeho podmienkach a predpokladoch. Stoj čo stoj však chcú dosiahnuť, aby tí ktorí sú v tomto svete takmer symbolom pokoja - kresťanskí duchovní - stáli na ich strane a stali sa p r o p a g a n d i s t a m i p o k o j a v tom zmysle, ako sa to hodí pre ich politicko-mocenské záujmy.

A tak sa sovietskemu komunizmu podarilo dostať do područia Ruskú pravoslávnu cirkev, ešte v horšom zmysle ako to urobili cári a obdobne sa to stalo i s pravoslávnu cirkvou v Rumunsku, Bulharsku a Srbsku. Taktiku hru majú s katolicizmom. On má len jednu-jedinú hlavu. Azda sa im podarilo strhnúť na svoju stranu toho alebo onoho biskupa a niekoľko desiatok kňazov a zastrašiť ďalšie desiatky, ale cirkev ako taká ide svojou cestou. P r e o t r o k o v š t á t u m á i b a p o l u t o v a n i e a d a k e d y a j v y o b c o v a n i e ! Nazýva ich - podľa príkladu Písma - falošnými prorokmi, odsudzujúc ich prax falošne citovať Písmo, keď ide o zavrhnutie hodné politicko-mocenské ciele tyranskej vlády!

Na ich adresu sa hodia biblické výroky, ako napr. siedmy verš zo 119. Žalmu:

Nažíval som v pokoji s tými, ktorí nenávideli pokoj.

Alebo 22. verš zo 14. kapitoly Knihy múdrosti :
 Tolké a také veľké zlé nazývajú pokojom!

Alebo 15. verš z 28. kapitoly Knihy ekleziastikus:
 Prekliaty je našepkávač a ten, ktorý má dvojaký jazyk. Mnohých vie poburiť, ktorí žili v pokoji.

Zaujímavé, že títo falošní proroci mieru sú vždy ochotní podporiť úsilie rozsievateľov dračieho semena revolúcie, rozbrojov a vojen ale nie tých, ktorým skutočne ide o pokoj, s ktorými by sa mali na

prvom mieste spolčiť: s kresťanmi celého sveta a v prípade katolíkov s pápežom, ich hlavou! Veď či nie je práve on v dnešnom svete najuznávanejšou autoritou v otázke mieru?!

Kto by mal o tom pochybnosti, nech len siahne za novinami a časopismi - ale najmä za vatikánskym denníkom L'Osservatore Romano - a informuje sa, čo všetko podnikol za jeden jediný rok pápež Ján Pavol II. na upevnenie mieru vo všetkých krajinách sveta! Každý nezaujatý človek takmer so zatajeným dychom čítal správu o pápežovom rozhodnutí navštíviť Veľkú Britániu a hneď nato Argentínu v tých najkritičnejších okamihoch - a k tomu ešte nedbajúc na odrádzanie zo strany opatrníckych ľudí, dokonca i zo svojho najbližšieho okolia!

A čo povedať o jeho ochote ísť do Libanonu v čase najkrutejších bojov medzi rozvášnenými spornými stránkami? U všetkých nezaujatých ľudí vyvolali tieto gestá, ako i jeho nespočetné prejavy a priame i nepriame intervencie u vlád vojnu vedúcich krajín, porozumenie a obdiv - s výnimkou tých, ktorí majú plné ústa pokoja! Ba dokonca nesmeli vyvolať ani obdiv tých, pre ktorých je vlastne pápež prvým predstaveným: mierových knazov komunistických štátov!

Ich tlačové orgány - napríklad v Československu Katolícke noviny - výrazne zverejňujú každý tzv. mierový apel sovietskej a svojej vlády, ale nezaznamenávajú - iba ak dajakou poznámočkou - pápežovu iniciatívu za pokoj v šírom svete.

Falošní proroci! Prorokujú, t.j. predstavujú ako Božiu vôľu to, čo si želá ten alebo onen egoistický, ba i zločinecký vládca.

Beda však falošným prorokom! Boh ich skára!

Lebo zneužívajú Jeho meno. Asi v tom zmysle, ako keď niekto falošne prisahá na Jeho meno.

Tolkoto, drahí priatelia na dnes, naväzujúc na Deň pokoja, 1. januára. Veru, ak si môžeme niečo pre započatý rok želať, tak je to istotne p o k o j , p o k o j s r d c e , ktorý svet dať nemôže a pokoj sveta, ktorý vyrastá z pokoja srdca.

To je zmysel povestnej reči Jána Pavla II. v Anglickom Coventry 30. mája 1982, na ktorú jeho poslucháči sotva doteraz zabudli a z ktorej Vám zacitujeme na záver niekoľko viet:

Náš svet zohyzduje vojna a násilie - povedal pápež. Odvážil sa pápež povedať na anglickej pôde, medzitým čo táto krajina viedla vojnu o Falklandské ostrovy. A potom, majúc na mysli ruiny miestnej katedrály, pokračoval:

Ruiny starej katedrály stále upomínajú našu spoločnosť na jej schopnosť ničenia! A dnes je táto schopnosť väčšia ako kedykoľvek predtým! Ľudia musia žiť v znamení desivej hrozby atomového konfliktu. Mužovia a ženy dobrej vôle by sa chceli spojiť v usilí o celosvetové spoločenstvo, bratstvo a porozumenie. V čom pozostáva tento pokoj, po ktorom túžime? Čo znamená tento pokoj, ktorého symbolom je nová katedrála v Coventry? Pokoj nie je iba vylúčením vojny. Zahŕňa vzájomnú ú c t u a d ô v e r u m e d z i n á r o d m i , ako i spoluprácu a záväzné zmluvy. Ako katedrála, tak sa musí budovať pokoj! Trpezlivo a v neotrasiteľnej viere!

Slovo do týždňa je vysielané každý pondelok v rozhlasovom magazíne Slobodnej Európy "Svet '85" o cca 16,50 hod.

SE, 7.1.85

BRAT, EŠTEBÁK!

NEUDÁVAJ - A NEBUDEŠ MUSIEŤ ANI PIŤ ANI ZAPIJAŤ ZLÉ SVEDOMIE!

Spomienka na práve zosnulého otca Štefana Faberu, SDB .

Keď sme vo štvrtok, 10.1.1985 ráno čítali na vývesnej tabuli v Ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme smutný oznam o smrti saleziána - otca Štefana FABERU, nechcelo sa nám nijako veriť, žeby sa bol tento neúnavný pracovník tak rýchlo odobral do večnosti. Veď len v útorok večer nám sestrička z rímskej kliniky Betánia - kde bol otec Fabera na liečení - oznamovala, že nemocný chce silou-moťou ísť domov, aby roztriedil lístky na stredajšiu pápežskú audienciu! Nikto z nás vtedy ani najmenej netušil, že o pár hodín bude on sám pred nebeským Otcom na Božskej audiencii.

Odišiel náhle, no nie nepripravený. Príčinou jeho smrti podľa úsudku lekárov bol zaľedbený akútne zápal pľúc, lebo don Faber - ako sme ho familiárne volali - myslel na všetkých, len nie na svoje zdravie - a to mu bolo osudné. Ale aj na ňom sa vyplnilo to, čo don Bosko hovorieval o svojich pracovitých saleziánoch, ktorí sa v práci priamo zodrali: "Kongregácia dosiahne veľké víťazstvo, keď sa bude môcť o každom saleziánovi povedať, že zomrel od návalu práce!" A o don Faberovi sa to dá spokojne povedať.

Keďže mnohí poslucháči slovenského Vatikánskeho rozhlasu poznali aj osobne don Faberu, pokladáme si za povinnosť podať o ňom krátku životopisnú črtu:

narodil sa 24. apríla 1909 v Brodzanoch. Ako 15-ročný mladík prišiel roku 1924 do novozaloženého saleziánskeho ústavu v Šaštíne. Patril teda medzi prvých študentov saleziánskeho diela na Slovensku! Boli to roky ťažké pre mladých študentov. Chýbali mnohé veci, ale dobrá vôľa premočila všetko. V auguste 1928 vstúpil mladík Fabera do saleziánskeho noviciátu v Radno, v Jugoslávii a 9.9.1929 sa zaviazal rehoľnými sľubmi žiť a pracovať v don Boskovej kongregácii. Teologické štúdiá si vykonával na Gregoriánskej univerzite v Ríme. Vo Večnom meste bol aj vysvätený za kňaza 26. júla 1936. Po návrate do vlasti pokračoval popri vychovávateľskej práci v štúdiu prírodných vied na univerzite v Bratislave. Omedľho začal vyučovať tieto predmety na biskupskom slovenskom gymnáziu v Trnave. Tri roky bol dynamickým riaditeľom saleziánskeho ústavu v Žiline a potom v Michalovciach. Dňa 16. mája 1949 komunistický režim brutálne zlikvidoval saleziánske dielo v Michalovciach, spolupracovníkov rozohnal a otca Faberu zatkla polícia. Po troch dňoch sa však otcovi Faberovi podarilo dostať na slobodu. Takmer celý rok sa skrýval po Slovensku, až sa mu konečne podarilo dostať sa za hranice.

Tu ho ihneď čakala nová práca. S otvoreným bratským náručím začal prijímať desiatky mladých saleziánskych klerikov a pomáhal im všetkým spôsobom dostať sa do Talianska, aby tu pokračovali vo svojich filozofických a teologických štúdiách. Bola to práca neúnavná, vysilujúca, ale otec Fabera ju robil s veľkou láskou a oddanosťou.

Roku 1954 ho predstavení poverili vedením novozaloženého saleziánskeho ústavu pre utečeneckú mládež v Rammischene v Belgicku. S pomocou niektorých slovenských saleziánov sa otec Fabera staral o výchovu veľkej skupiny mladíkov zo Slovenska, z Čiech, Moravy, Poľska, Juhoslávie a Maďarska. Týchto mladíkov, poznačených krízovou situáciou utečencov, spojil do veľkej rodiny, kde sa mladíci štúdiom a kresťanskou formáciou veľmi krásne pripravili do života a ako hotoví ľudia sa rozišli po celom svete. Po trojročnom riadení v Rammischene odišiel do Bruselu, kde prevzal vedenie seminára pre tzv. neskoré kňazské a rehoľné povolania. Takmer 15 rokov sa venoval tejto delikátnej a zodpovednej výchovnej práci.

Keď sa za odmäku v rokoch 1968-69 pootvorili hranice našej vlasti a stovky Slovákov začali prichádzať do Ríma, bolo sa treba o nich postarať. Otec Fabera sa ochotne podujal na túto nie ľahkú prácu. Prijímal vo svojej skromnej slovenskej izbe pútnikov a turistov zo Slovenska, i krajanov z celého sveta. Veľmi mnohým zžobstarával lacnejší nocľah a ubytovanie, vodil pútnikov po Ríme navštevovať kostoly a historické pamiatky, umožňoval im lepšie miestá na pápežských audienciách, predstavoval Slovákov Svätému Otcovi Pavlovi VI., potom Jánovi Pavlovi I. a nakoniec Jánovi Pavlovi II., ktorí všetci otca Fabera veľmi dobre poznali a zahrňovali svojou priazňou.

Otec Fabera slúžieval pre pútnikov sväte omše, mnohých spovedával, radil im vo všetkých drobných i väčších veciach - skrátka staral sa, aby pobyt našich krajanov v Ríme a na okolí stal sa pre nich ozajstným hlbokým duchovným zážitkom. A že sa mu to podarilo takmer vo všetkých prípadoch, svedčia tisícky a tisícky vŕúcnych ďakovných listov dobrých slovenských ľudí, ktorí všetci priznávali: Bez Vás, drahý otec Fabera, boli by sme ša vo Večnom meste stratili. S Vašou pomocou sme prežili toľko nádherných chvíľ, že ostanú v našej pamäti navždy!

„Keď sa niektorému návštevníkovi mohlo niekedy zdať, že ochotný a neúnavný otec Fabera je trochu nervózny, niet sa čo diviť. Veď práca, akej sa on venoval, išla často na nervy aj mladším sprievodcom. Bola to veru ťažká práca. Veď venovať sa slovenským pútnikom a turistom, ktorým sa predsa len podarilo dostať do Večného mesta š pár dolármi a venovať sa im tisícokrátym maličkostiam, veru nebolo nijakou maličkosťou! Vyžadovalo to napätie všetkých síl. V čase sezony musel otec Fabera vstávať o štvrtej ráno, aby bol načas k dispozícii slovenským ľuďom a odchádzal spať vždy po polnoci s obavou, či ho o druhej v noci nebude volať vrátnik a telefonicky mu oznamovať: Na stazione Termini sú Slováci, ktorí prosia o pomoc!

Pri príležitosti jeho odchodu do večnosti nebude od veci, keď sa pokúsime výčísliť počet pútnikov, čo prešli jeho neoficiálnou turistickou agentúrou. Takmer s istotou môžeme povedať, že počas týchto 16 rokov don Fabera obslúžil takmer 80 000 našich krajanov! A byť dobre zapísaný v toľkých tisícoch vďačných srdc je naozaj veľká vec.

Pohrebné obrady šo svätou omšou vykonal v piatok 11. januára 1985 o 15;30 hod. v kaplnke Ústavu sv. Cyřila a Metoda v Ríme otec biskup Dominik Hrušovský. Končelebrovalo s ním niekoľko desiatok spolubratov-salezianov a slovenských kňazov. Otec biskup v dojímavej homílii vyzdvihol prácu obetavého otca Fabera, ktorého nebude možno tak ľahko nahradiť a všetci prítomní s bolestným srdcom odprevadili na poslednej ceste nášho drahého žomrelého. Telesné pozostatky boli uložené v slovenskej hrobke na novom rímskom cintoríne Flamínio.

Prosíme všetkých, ktorí mali možnosť osobne poznať otca FÁBERU a pocítili jeho dobrotu; aby si naňho v tejto chvíli spomenuli aspoň vŕúcny povzdychom:

ODPOČÍNUJTE VEČNÉ DAJ MU Ó PANE A SVETLO VEČNÉ NECH MU SVIETI, NECH ODPOČÍVA V KRISTOVOM POKOJI !

VR, 11.1.85-sl.

- o -

K a ž d ú p r v ú s o b o t u m e s i a c a s a S V Ä T Ý O T E C modlí v Pavlovej kaplnke vo Vatikáne s v ä t ý r u ž e n e c , prenášaný Vatikánskym rozhlasom z priameho prenosu po latinsky o 20,30 hod.

Súdne pojednávanie s vrahmi pátra Popieluszka

Podobne ako spoluobvinený Leszek Pékala, aj Chmielewski obvinil svojho bývalého predstaveného, kapitána Grzegorza Piotrowskeho. Chmielewski sa zdá byť s nervami na konci. Od štvrtku 3.1. vypovedá na radu lekára iba posediačky. Keď opisoval posledné podrobnosti mučenia kňaza Jerzyho Popieluszka, plakal a triasol sa na celom tele. Vyhlásil, že spolu s Pékalom sa najmenej dvakrát pokúsil presvedčiť Piotrowskeho, aby nechal kňaza nažive.

Piotrowski podľa doterajších výpovedí bol jediným, ktorý kňaza bil. V jednom momente sa oboch spýtal: "Musím robiť všetko ja?" Chmielewski, podobne ako Pékala, stále zdôrazňoval, že jeho cieľom nebolo zavraždenie kňaza. Ako si však možno vysvetliť skutočnosť, že všetci traja mali pripravené zátaže, ktoré potom priviazali na telo kňaza a hodili ho - spoločne - do vodného rezervoára.

Štvrtý obžalovaný v procese - Adam Pietruszka - popiera akúkoľvek spoluvinu na zavraždení kňaza. Obvineným hrozí trest smrti.

Je pozoruhodné, že prípadu venujú pozornosť oznamovacie prostriedky Poľska a Maďarska. V iných krajinách sovietskeho bloku - vrátane Československa - dosiaľ nepadla ani zmienka o priebehu procesu!

SE, 4.1.85.

V Toruni pokračoval dnes vo výpovedi kapitán ŠtB Grzegorz Piotrowski. Vyjadril presvedčenie, že rozhodnutie uniesť kňaza bolo schválené na najvyšších miestach ministerstva vnútra, prinajmenšom na úrovni námestníka ministra.

Na otázku, na akom základe dospel k tomuto názoru, kapitán odpovedal, že veľmi dobre pozná systém vedenia ministerstva a vie, kto môže o takých veciach rozhodovať. V čase únosu a zavraždenia kňaza mal minister päť námestníkov.

Jeden sudca včera pripomenul inému obžalovanému - poručíkovi Chmielewskemu - vyhlásenie, ktoré urobil pri vyšetrovaní ešte pred začiatkom procesu. Vtedy Chmielewski tvrdil, že podľa ústiení kapitána Piotrowskeho sa akcia konala so súhlasom námestníka ministra vnútra, gen. Vladislawa Czastoňu. I Chmielewski potvrdil, že sa zmienil o Czastoňovi, ale že išlo iba o dohad, ku ktorému dospel na základe vysvetlenia kapitána Piotrowskeho.

Oba poručníci ministerstva vnútra - Leszek Pékala a Waldemar Chmielewski - priznali účasť na únose Jerzyho Popieluszka, tvrdia však, že mučenia a iných neludskostí sa dopustil Piotrowski, ktorý tiež trval na tom, že kaplán musí byť zlikvidovaný.

Piotrowski včera priznal účasť na akcii, odmietol však obvinenie z zmysle obžaloby... Jeden zo sudcov označil jeho výpoveď za nelogickú.

Štvrtý obžalovaný dôstojník ministerstva vnútra - plukovník Adam Pietruszka - ktorý sa zodpovedá z podnecovania a z napomáhania ku zločinu, zatiaľ pred súdom nevypovedal.

SE, 8.1.85.

Kapitán poľskej polície, ktorý hral podľa obžaloby vedúcu úlohu pri únose a vražde kňaza Jerzyho Popieluszka, odmietol dnes odpovedať na otázky advokátov, reprezentujúcich príbuzných zavraždeného.

Advokáti, ktorí sa zúčastňujú na procese v Toruni ako pomocní žalobcovia, mali podrobiť kapitána Grzegorza Piotrowskeho krížovému výsluchu na záver jeho štvordňového vypočúvania. Piotrowski však povedal sudcom, že pozná týchto právnikov a preto vie, čo od nich môže očakávať. Odvolal sa na právo obžalovaného odmietnúť odpovedať na otázky.

Predtým kapitán opakovane tvrdenie svojich dvoch spoluobžalovaných podriadených, že plánovali len únos kňaza a chceli ho pôvodne zastrašiť, nie však usmrtiť. Napriek tomu však Piotrowski vyhlásil, že považuje vraždu za menšie zlo, ako Popieluszkovu činnosť!!! Oblúbený varšavský kňaz vo svojich kázňach otvorene podporoval nezávislé odborové hnutie Solidarity.

Kapitán tiež povedal, že bol presvedčený, že plán únosu má súhlas vysokých miest na ministerstve vnútra. Až keď sa po vražde vrátil do Varšavy a videl, že jeho predstavený - plukovník Adam Pietruszka - má zrejme strach, uvedomil si, že sa mýlne spolieha na vysoko postavené osobnosti!!!

Piotrowski už predtým dosvedčil, že mu plukovník naznačil, že spriahanie proti kňazovi bude na vysokých miestach vítané!!!

Plukovník Pietruszka, ktorý je tiež medzi obžalovanými, popiera obvinenie, že dal podnet k zločinu a pomáhal svojim podriadeným dôstojníkom, ktorí vraždu previedli. SE, 10.1.85

Úradník Varšavského policajného riaditeľstva Jozef Barčinský vyhlásil, že nikto nenamietal proti návrhu kapitána Gregora Piotrowského - jedného zo štyroch obžalovaných - aby kaplána zastrašili tým, žeby ho vyhodili z idúceho vlaku. Barčinský povedal pri výsluchu na súde v Toruni, že Piotrowski predložil návrh na schôdzke vo svojej úradovni 9.10.1984. Bolo to desať dní pred únosom a vraždou kaplána Popieluszkua.

Barčinský ďalej vypovedal, že Piotrowský vtedy pripomenul, že dovtédajšie kroky na obmedzenie činnosti Jerzyho Popieluszkua neviedli k nijakému výsledku a že treba proti nemu niečo urobiť. Podľa svedka Barčinského boli na schôdzke v Piotrowského úradovni aj podplukovník polície Leszek Wolski a Piotrowského zástupca Janosz Drozd. Svedok tiež vyhlásil, že všetci prítomní prechovávali pocity odporu voči Popieluszkovi, prečo považovali za veľmi dôležité obmedziť jeho "nepriateľskú činnosť". Nikto však nereagoval na Piotrowského slová.

Ich bývalý nadriadený na Ministerstve vnútra, plukovník Adam Pietruszka je obžalovaný, že ich nabádal k činu. Piotrowski tvrdil minulý týždeň - keď sa hovorilo o vyhodení kňaza z vlaku - že len tlmočil Pietruszkov návrh, ktorý však poprel, že by bol niekedy odporúčal násilie proti Popieluszkovi.

Jozef Barčinský však dnes zdôraznil, že chápal návrh ako Piotrowského myšlienku, keďže Pietruszkovo meno sa na schôdzke 9.10. vôbec nespomenulo. Barčinský však odvolal vyhlásenie pred vyšetrovujúcou komisiou, keď povedal, že Piotrowski na schôdzke vyhlásil, že najvyššie úradné miesta naliehajú, aby sa podniklo niečo proti Popieluszkovi. Dnes svoju výpoveď pred vyšetrovujúcimi orgánmi oslabil tým, že tvrdil, že možno si nezapamätal správne Piotrowského slová. Aj všetci traja obžalovaní vo svojich predošlých výpovediach odvolali vyhlásenia pred procesom, že zástupca ministra vnútra schválil Popieluszkov únos.

SE, 17.1.85

Výpoveď svedka riadiča auta, ktorý v osudný večer viezol Jerzyho Popieluszkua:

Vrahovia sa preukázala ako čestná kontrola pri zastavení ich auta. Vodičovi, p. Chrostowskému nasadili na ruky železka-putá a jeden z únoscov mu hrozil tým, že ide o poslednú cestu. Tu som si uvedomil, že s nimi musím jednáť ako s banditmi. Uvedomil som si, že budem musieť za jazdy vyskočiť z auta. Čakal som na vhodnú príležitosť, ktorá sa naskytla, keď sme obiehali iné auto. Na ceste som urobil niekoľko premetov, putá sa otvorili, stratil som topánku. Okoloidúci najprv nezastavovali. Musom som odísť do neďalekého hotelu. Povedal som im o únose. Zavolali sanitku, vyrozumeli políciu. Na ceste do nemocnice som sa zastavil v najbližšom kostole, kde som znova vysvetlil situáciu.

Niektorí z obhajcov obžalovaných sa Chrostowského výpoveď snažili zľahčiť. Vytýkali mu, že informoval cirkev a nešiel na políciu. Ale takéto výhrady svedka nemohli zmiatnúť. Povedal, že políciu už informovali z hotelu. Popieluszkov riadič auta zohral významnú úlohu pri vyjasnení prípadu. Poznal jedného z únoscov - poručíka Pekalu - ktorý sa osobne zúčastnil už predtým prehliadky bytu kňaza.

Obžalovaní i naďalej tvrdia, že cieľom ich nezákonnej akcie bolo Popieluszká iba zastrašiť, dať mu lekcii - ako sa hovorí, a že neskoršie zrejme stratili nervy. V tom prípade sa priamo vnucuje otázka, ako by bol asi dopadol únos, keby sa Chrostowski nebol odvážil vyskúšať so spútanými rukami z idúceho auta. Boli by obaja ostali živí? Alebo by ich boli zamestnanci ministerstva vnútra oboch zavraždili?

Už predtým vypovedal jeden z obžalovaných, že ich útek Popieluszkovho riadiča prinútil rýchlo konať. Svoju akciu chceli zamaskovať a jediný úspech im sľubovalo zmiznutie kňazovej mrtvoly. To ovšem platí i pre prípad dokonalého únosu: potom by nebolo žiadneho svedka.

A naopak, čo suspendovaným dôstojníkom ministerstva vnútra bráni vo tom, Popieluszká iba zastrašiť? Prípad vrhá divné svetlo na výkonné orgány ministerstva, ktoré - podľa štvrtého obžalovaného, plukovníka Pietruszku - vždy dodržiavalo zákony.

Všetkým hrozí vysoký trest, ale zároveň sa začínajú objavovať pochybné hlasy:

Americký denník Wall Street Journal pripomína, že sa skoro zabudlo, ako zareagoval v prvých hodinách po únose vládny tlmočník Urban. Uvalil vinu na predstaviteľov zakázaného odborového hnutia Solidarity a obvinil ich zo zločinu. Osudovosť podobného nezmyselného obviňovania si ale včas uvedomil generál Jaruzelský a minister vnútra gen. Kiszczak. Tí nariadili okamžité vyšetrovanie. Doterajší priebeh procesu im dáva za pravdu. Podarilo sa nájsť nižších dôstojníkov a pred svetom sprístupniť obraz akéhosi nedorozumenia. Zdá sa, že rozkaz k únosu nedal žiaden vysoký predstavený ministerstva vnútra. Ba, že štyria obžalovaní konali zbrklo, bez náležitého plánu. Ďalej sa zdá, že sa otázka viny sústreďuje okolo arogantne vystupujúceho kap. Piotrowského. Okrem toho sa ešte podarilo pri rôznych vypočúvaniach pripraviť tribúnu, z ktorej sa obviňuje katolícka Cirkev. A tá sa - pri vynesení najvyššieho trestu - za odsúdených prihovorí a bude žiadať milosť. Dlhodobe teda režim - v prípade Popieluszkovej vraždy - preukáže sa kladnou bilanciou: bol odstránený nepohodlný kňaz, boli nájsť vrahovia a tvrdé, spravodlivé rozsudky boli zmene-
né na naliehanie Cirkvi! SE, 20.1.85.

Sekretárka poľského ministerstva vnútra, Barbara Storiová, dnes vyhlásila v procese s vrahmi kňaza Popieluszká, že sa pokúsila uviesť políciu na nesprávnu stopu. Proces so štyrmi členmi MV, trvá teraz už 16 dní. Pani Storiová plakala, keď na súde priznala, že anonymne telefonovala na veliteľstvo varšavskej polície o vražde; aby sa pokúsila zmať stopy. Polícii oznámila, že videla auto únoscov v blízkosti Torúne vo chvíli, keď toto auto už bolo späť vo Varšave. Telefonovala na rozkaz svojho predstaveného kap. Piotrowského, jedného z terajších obvinených. Povedala tiež, že videla cestovný rozkaz, podpísaný plukovníkom MV Pietruszkom, podľa ktorého Piotrowski a dvaja ďalší dôstojníci - Waldemar Chmielewski a Leszek Pienkala - majú právo na cestu autom 19.10.1984, teda v deň, keď bol Popielusko zavraždený.

Pietruszka predtým vyhlásil, že sa necíti vinným pri pomáhaní ich zločinu a pokusu ho skryť. Povedala súdu, že bola prítomná, keď cestovný rozkaz odovzdali šéfovi jedného oddelenia MV, gen. Platkowi počas vyšetrovania vraždy. Keď vraj Platek videl rozkaz s Pietruszkovým podpisom, zbledol. V tú chvíľu sa totiž priznala Platkowi,

že anonymne telefonovala varšavskej polícii a že to neoznámila komisii MV, ktorá vyšetrovala vraždu.

Pa-ri Storiová tiež povedala, že Piotrowski nemohol opustiť úrad bez toho, žeby Pietruszka nevedel kam ide! Piotrowski jej povedal, keď opúšťal Varšavu 19.10.84, že Pietruszka pozná dôvody jeho odchodu! Pietruszka predtým tvrdil, že nevedel kam sa Piotrowski odobral a že sa to dozvedel až po zločine. SE, 21.1.85.

Dnes si prítomní mohli pozrieť videové záznamy, na ktorých bolo vidieť telo duchovného krátko potom, čo ho špeciálne jednotky polície vyzdvihli z priehradnej nádrže na rieke Visle. Prítomní v súdnej sieni mohli vidieť rozbitú tvár kňaza. Dvaja z obžalovaných, poručníci Chmielewski a Peňkala vraj pri pozeraní snímok prepukli v plač....

Súd v Toruni dnes takisto vypočul magnetofonový záznam policajného vypočúvania Chmielewského po jeho zatknutí. Včera oznámila lekáreň, ktorá vykonala obhliadku tela zavraždeného, že smrť spôsobili zranenia v dôsledku bitia duchovného. Prvotnou príčinou bolo zadusenie krvou. Podľa jej slov je možné, že páchatelia vrhli Popieluszkę do vody ešte živého. 25.1.85.

Varšava: Poľskí biskupi prostredníctvom predsedu biskupskej konferencie mons. Bronislava Dabrowského úradne protestovali proti spôsobu, akým poľský rozhlas a televízia informovali poslucháčov o priebehu procesu vrahov otca Popieluszkę. VR, 7.2.85-sl.

Súdny tribunál v Toruni vyniesol dnes rozsudky nad štyrmi dôstojníkmi Ministerstva vnútra, ktorí sa zodpovedali z únosu a vraždy katolíckeho kňaza Jerzyho Popieluszkę.

Hlavný obžalovaný kpt. Piotrowski, pre ktorého prokurátor žiadal trest smrti, bol odsúdený na 25 rokov odňatia slobody. Rovnaký trest vymeral súd i jeho nadriadenému plukovníkovi Adamovi Pietruszkowi, ktorý sa podieľal na príprave zločinu a neskôršie sa ho snažil kryť.

Obžalovaní poručníci Peňkala a Chmielewski podľa rozhodnutia súdu boli odsúdení na 15 a 14 rokov. Sudca pri čítaní rozsudku uviedol, že zámerom obžalovaných bolo zavraždiť duchovného. Najvyšší trest - trest smrti - podľa jeho slov nebol vynesенý preto, že podľa socialistických zákonov nie je rozsudok formou odplaty za vykonaný zločin, ale skôr má za úlohu pôsobiť výchovne a zastrážiť.

Sudca ďalej konštatoval veľký podiel plukovníka Pietruszka na úspechu celej akcie. Tento obžalovaný však svoju vinu po celý čas procesu popieral. Dvaja poručníci sa podľa jeho slov podieľali na zavraždení kňaza, ale boli predovšetkým obeťmi akcie svojich nadriadených. SE, 7.2.85.

- o -

Predseďa nezávislých odborov Solidarita povedal, že včerajšie rozsudky nad vrahmi kňaza Jerzyho Popieluszkę sú signálom dobrej vôle vlády obnoviť dialóg s poľským ľudom. Konštatoval, že proces však neodstráni obavy ľudu o budúcnosť krajiny. Predovšetkým vyšla najavo hrozná pravda o práci bezpečnostných síl a o mentalite tajnej polície. Ďalej odmietol porovnanie vrahov s obeťou, ktoré pri súdnom pojednávaní predniesol štátny prokurátor. Tiež kritizoval spôsob, akým o priebehu súdneho pojednávania informovali hromadné oznamovacie prostriedky. Ma n i p u l o v a n i e p r a v d y a propagandistické zameranie už predtým odsúdila poľská katolícka Cirkev. Lech Walesa vyjadril nádej, že úrady sa poučia z tragickej smrti Jerzyho a zastavia ilegálne akcie proti občanom, proti ľudskej dôstojnosti a prstanú ich prenasledovať za ich názory. SE, 8.2.85

- o -

Pol'ský kaplan w ślapanjach Jerzyho Popieluszka.

Nesotrasiteľná viera a odvaha zavraždeného kňaza Jerzyho Popieluszka inšpiruje mnohých mladých poľských kňazov. Pôkladá to napríklad pôsobenie a neohrozené vystupovanie novovysväteného kaplana v kostole Narodenia Panny Márie v mestečku Biela Podlaska pri Lubline, Wiesława Kanaka.

Podobne ako kázne Popieluszka, kolujú i texty kázni Kanaka z kazateľnice v podzemí a provokujú poľské oznamovacie prostriedky k útokom proti nemu. Napr. noviny "Standarsz ludu" napísal, že sa údajne kaplan v jednej svojej kázni odvolal na slová istého francúzskeho filozofa, že "človek bez Boha je politickou beštou", aby z nej odvodil potom nasledujúcu provokáciu: "Bezbožný človek stvoril Oswiečim i Majdanky, kruto potlačil robotnícke štvorky na baltickom pobreží v decembri roku 1970 a po vyhlásení výnimočného stavu v decembri 1981 nemilosrdne strieľal do poľských baníkov."

Novinám sa tiež nelúbi, že kaplan Kanak hovoril o tom, že povinnosťou každého štátu je starať sa o to, aby si robotník zarobil tolko, koľko potrebuje na živobytie pre jeho ženu a rodinu. K tomu doložil: "Ak tomu tak nie je, potom tu máme do činenia s okupačnou mocnosťou alebo s fašizmom!"

"Standarsz ludu" ďalej mladému kaplánovi vytýka, že údajne na hodinách náboženstva vyzýval malé deti, aby nepočúvali svojich učiteľov, pretože všetci sú komunisti. Kanak mal asi na mysli tých nových pedagógov, ktorí boli vyladení v zvláštnych straníckych rýchlokurzoch. V závere sa noviny obracajú na poľský episkopát s výzvou: "Žiadame satisfakciu!"

V podobnom duchu varoval biskupov krajiny tiež námestník predsedu poľskej vlády Rakowski keď žiadal, aby urýchlene zakročili proti tzv. politickým duchovným. SE, 9.1.85.

Poľský kardinál-primas Glemp kritizoval v priebehu pondelňajšej tlačovej konferencie vo Varšave nepriateľskú propagandu, akú rozvíjajú vládne úrady proti Cirkvi v priebehu procesu proti vrahom otca Popieluszka. Na otázky novinárov kardinál obhajoval postoj cirkvi v Poľsku a odmietol tvrdenie niektorých vládných predstaviteľov, podľa ktorých sa údajne mnoho poľských kňazov venuje kontrarevolučnej činnosti: "Budeme obhajovať kňazov, však nechceme pritom, aby sa kňazi venovali čisto politickej činnosti. To však neznamená, že nemajú právo pranierovať zlo, nespravodlivosť a utrpenie alebo obhajovať človeka, keď je ponižovaný!"

Súčasný obraz vzťahov medzi Cirkvou a štátom v Poľsku ilustruje dokument, ktorý uverejnil milánsky týždenník "Il Sabato". Podľa neho vedúci varšavského cirkevného úradu Volończ zasla krajským a okresným cirkevným tajomníkom nasledovné smernice:

1. Stavať proti sebe líniu kardinála primasa Glempa proti línii pápeža.
2. Stavať proti sebe dobrých kňazov proti zlým, ovšem z hľadiska režimu.
3. Zrušiť povolenia na stavby kostolov a brzdiť ukončenie už rozostavaných.
4. Klásť prekážky v rozvoji satirickej tlače, zmenšiť náklad, nevydávať povolenie na ďalšie publikácie. Postupne likvidovať katolícke časopisy Znak, Viest, Pošaglivost i praca. VR, 18.2.85-č.

Z kázne Jerzyho Popieluszka niekoľko mesiacov pred smrťou.

Spravodlivý človek je ten, ktorý sa riadi pravdou a láskou, pretože čím viac je v človeku pravdy a lásky, tým viac je spravodlivosti. Spravodlivosť ide ruka v ruku s láskou. Bez lásky nemožno byť úplne spravodlivý. Keď láska a dobro zlyhávajú, vzniká nenávisť a násilie.

V krajinách, kde sa moc opiera nie o povinnosť a lásku, ale o násilie a nátlak, sa nespravodlivosť pociťuje zvlášť bolestne. Spravodlivosť založená na láske je podmienkou mieru v našom svedomí, v rodine, vo vlasti a na celom svete.

Všetci, bez výnimky, túžime po miere. Je však nemožné zachovať mier iba slovami - aj keby boli úprimné - nehovoriac o slovách dogmatických. Aby teda v krajine zavládol mier a pokoj, aby sa v našej spoločnosti vytvorili podmienky na šťastný a plodný život, treba najprv odstrániť všetko, čo národ pociťuje ako spoločenskú nespravodlivosť! Dochádza k príliš mnohým osobným a sociálnym ujám preto, lebo spravodlivosť nekráča s láskou, ochabuje, ba dokonca je flagrantnou nespravodlivosťou.

Povšimnime si niektoré z najzjavnejších prejavov tejto nespravodlivosti. Pre kresťana je podstatné vedomie, že prameňom spravodlivosti je Boh. Ťažko teda hovoriť o spravodlivosti tam, kde sa nerešpektuje ani Boh ani jeho prikázania! Je to práve spravodlivosť, čo nás núti uvedomiť si bolesť a utrpenie, ktorému vystavujú náš národ v jeho kresťanskej väčšine, keď sa pokúšajú urobiť ho úradne ateistickým - a to za použitia finančných prostriedkov, odvádzaných aj od kresťanov!!!

Spravodlivosť zakazuje ničiť v dušiach detí a mládeže kresťanské hodnoty, ktoré sa naučili od rodičov. Hodnoty, ktoré sa overili priebehom celej našej tisícročnej histórie.

Byť ku každému spravodlivý a od každého požadovať spravodlivosť je povinnosťou nás všetkých. Už Platon hovoril: "Keď spravodlivosť mlčí, časy sú ťažké!" Spravodlivosť voči seba samému nás zaväzuje čestne filtrovať svojím vlastným rozumom a úsudkom celú tú lavínu slov, ktorú chrlí propagandistická mašinéria!

Spravodlivosť zakazuje obmedzovať slobodu človeka zákonmi a dekrétmi, ktoré sú čím ďalej tým častejšie a vyhovujúcejšie zámerom vlády! Všetkým tým, ktorí vyhlasujú že kňajú v mene humanizmu a dobra spoločnosti, by bolo užitočné pripomenúť slová mysliteľa, ktorý povedal: "Čím viac sú obmedzené slobody občanov, tým menej humaný je ich režim!"

SE, 22.2.85

- o -

Poľsko: Včera uplynuli štyri mesiace od zavraždenia otca Jerzyho Popieluszka tromi dôstojníkmi VB. Tisíce veriacich sa včera večer zúčastnilo vo varšavskom kostole sv. Stanislava Kostku na zádušnej svätej omši. V tomto kostole pôsobil i otec Popieluszko.

Podľa inej správy osem osôb zahájilo v pondelok hladovku za prepustenie troch zavretých odborárskych predákov. Vládne pramene uviedli, že zavretie je iba dočasné a jeho úlohou je bolo obmedziť výtržnosti medzi pracujúcimi.

VR, 22.2.85-č.

- o -

Napriek veľmi studenému počasiu sa vo Varšave zišlo v nedeľu 24.2.85 do kostola a pred kostol sv. Stanislava Kostku do 20 000 osôb na svätú omšu, slúženu za vlast a za štyroch nedávno uväznených odborárskych predákov. Prítomní boli aj príbuzní zavraždeného knaza Jerzyho Popieluszka.

VR, 25.2.85-č.

Kardinál Stepinac a sloboda náboženstva v Juhoslávii.

Je tomu už dosť dávno, čo som istému významnému chorvátskemu biskupovi položil túto otázku: Čomu pripisujete relatívne veľkú slobodu cirkvi v Juhoslávii, v porovnaní s inými komunistickými krajinami? Biskup pohotovo odpovedal: Alojz Stepinac! A pokračoval: Cirkev v našej vlasti mala neociniteľné historické šťastie, že na začiatku svojej konfrontácie s komunistickou vládou stál na jej čele človek s jasnými predstavami čo chce dosiahnuť, s nekompromisnou poctivosťou a s pevným charakterom.

Stepinac bol a ostane vzorom pre každého veriaceho človeka - v prvom rade biskupa a kňaza - ako sa správať a ako treba viesť obeť slobodu, ba i život za vyššie hodnoty! Stovky pútnikov k hrobu kard. Stepinaca, ktorý umrel 10. februára 1960 a ktorého pochováli za hlavným oltárom záhrebskej katedrály dokazujú, že Chorváti pochoňili lekcii svojho biskupa - a nielen oni. Na jeho hrobe kvety nevädnu.

Ani 25 rokov, ani "Múrtiche", ktorý sa vláda usilovala vybudovať okolo neho, neboli schopné vymazať z pamäti obdiv pre tohto človeka a kňaza, ktorý prejde do dejín ako jedna z profilovaných osobností biskupa 20-tého storočia! Vo Vatikáne sa uchováva záplava listov, v ktorých sa veriaci dožadujú jeho blahorečenia. Nič nie je, pocho-piteľne, komplikovanejšie pre vatikánsku diplomáciu, ako vyhlásiť mu č e n í k a p r o d k o m u n i z m u z a b l a h o s l a v e n é h o ! Dosť mala ťažkostí už kvôli jeho menovaniu za kardinála. Stepinac musel a musí ostať pre Juhosláviu a pre svet tabu!

Jeho život bol pohnutý a plný nepredvídaných udalostí. Ako chlapec nejavil ani najmenší záujem o duchovné povolanie, skôr naopak. Pre seminár sa rozhodol úplne nečakane až v dospelom veku. Predstavení ho poslú študovať do Rima. V roku 1930 začal svoje kňazské p o s o b e n i e : najprv ako biskupský ceremoniár, potom ako kaplán neďaleko Záhrebu. Už v roku 1934 ho na všeobecné prekvapenie vymenovali za svätiaceho biskupa záhrebskej diecézy. Po štyroch rokoch kňazstva! Bol v tom čase najmladším biskupom sveta, mal iba 36 rokov. Po troch rokoch, po smrti arcibiskupa, sa ujal 2-miliónovej záhrebskej arcidiecézy.

Čoskoro musel pocítiť, aká trnistá je cesta pastiera. V krajine vládlo napätie medzi františkánmi a svetskými kňazmi, katolíkmi slovenskými a chorvátskymi, medzi Záhrebom a Splitom a nie na poslednom mieste medzi klérom a arcibiskupom. Zábezpekou relatívnej rovnováhy medzi spornými stránkami bola jeho hlboká viera, opľavdivá zbožnosť a taktne zaobchádzanie s ľuďmi. Práca na sociálnom poli patrila medzi jeho hlavné starosti. Zjednotil všetky dobročinné spolky a založil osobitný finančný fond na pomoc nezamestnaným. Cez vojnu sa jeho sociálna starostlivosť rozrástla do veľkých rozmerov. Možno povedať, že sa staral o zásobovanie celých krajov, postihnutých biedou a hladom.

Mons. Kuharič v kázni 10. septembra 1975 charakterizoval túto činnosť svojho predchodcu takto: "Môžem vyhlásiť, že jeho život sa vyznačoval vierou a vôľou konať dobro a len dobro všetkým ľuďmi a každému jednotlivcovi. Koľko chudobných, väzňov, utečencov, prenasledovaných a trpiacich to môže dokázať. V medziach svojich možností vždy hájil dôstojnosť ľudskej osoby bez ohľadu na ideológiu, národnostnú príslušnosť a spoločenskú triedu. Od zodpovedných činiteľov žiadal, aby rešpektovali základné ľudské práva. Sám Svätý Otec, vtedy ešte milánsky arcibiskup Pavol VI. - napísal o ňom po jeho smrti:

Je nemožné predstaviť si, žeby nebol miloval svoju vlast a nerešpektoval spravodlivé zákony.

V dobe ktorej žil, zúrilá nenávisť a vojna. A nenávisť spolu s pomštitivnosťou neprestali ani po jej skončení. Nik nemôže kard. Stepinacovi vyčítať, žeby nebol býval dôsledným obhajcom na prirodzených hodnotách proti tým ktorí tvrdili, že Boh je ilúzia, Kristus legenda a večný život podvod." Potiaho arcibiskup Kuhanč.

Kto bol Stepinac, ukázalo sa najmä cez vojnu. Napriek úprimnej láske k svojej chorvátskej vlasti, vedel zachovať rovnováhu medzi požiadavkami extrémne orientovaných živlov v novej chorvátskej vláde a svojho kresťanského svedomia. Jeho palác a vôbec cirkevné inštitúcie sa stali útočiskom prenasledovaných a trpiacich. Stovky povdálnych Srbov a Židov, ktorým Stepinac zachránil život, sa počas procesu proti nemu hlásilo svedčiť v jeho prospech, ale nesmeli vstúpiť do sieni, kde sa konal d i v a d e l n ý p r o c e s s proti ich záchrancovi, obžalovanému z kolaborácie s predošlou vládou a s nemeckými okupantami.

Bola to böhapuštá lož, lebo v Záhrabe a v Chorvátsku každý vedel, že sa Stepinac hneď v prvých týždňoch u Stašskej vlády dostal do konfliktu v Päveličom. Neohrozene sa postavil za slobodu svedomia a náboženstva, na obranu Cirkvi, veriacich a všetkých tých, ktorí boli nespravodlivo stíhaní.

Skutočným dôvodom divadelného procesu bol protest biskupského zboru proti beštiálnemu Vyvraždeniu desiat tisícov chorvátskych zajatcov na Titov rozkaz a do neba volajúcim krivdám na veriacich a kňazoch. Pastierský list, v ktorom biskupi zaujali stanovisko o tejto neľudskosti a v ktorom žiadali náboženskú slobodu, spečatil Stepinacov osud. Akô predsedu chorvátskeho biskupského zboru ho niekoľko dní po uverejnení pastierskeho listu zatkli, uväznili, odsúdili a poslali do vyhnanstva. /Pokračovanie na str. 24./ SE, 11.2.85

- 0 -

Vatikán: Svätý Otec dnes ustanovil zvláštnym Motu Proprio pápežskú komisiu pre pastoračiu medzi zdravotníkmi. Tento dekrét, s názvom podľa počiatočných slov "Dolencium hominum", je s dátumom 11.2.1985. Svätý Otec tiež vymenoval predsedu tejto novej komisie. Stal sa ním kard. Pironio, predseda pápežskej rady pre laikov.

Vatikán: Dnes popoludní Ján Pavol II. slúžil v bazilike sv. Petra svätú omšu pre chorých, hlavne pre tých, ktorí poputujú do Lurd. V homílii Svätý Otec spomenul hlavne 127. výročie prvého zjavenia Panny Márie Bernadette Soubirousovej v Lurdoch, ktoré pripadá na dnešný deň. So Svätým Ocom koncelebrovali kard. Hugo Poletti, rímski biskupi, farári a kňazi, ktorí organizujú púte chorých do Lurd. Po svätej omši, podobne ako v Lurdoch, sa konal svetelný sprievod po svätopeterskom námestí. VR, 11.2.85-č.

Denkerk: Severofrancúzske mesto Denkerk premenovalo jedno zo svojich námestí na námestie Popieluszkovo. To uznesenie bolo mestskou radou jednohlasne prijaté.

Moskva: Katolícky kňaz Jozef Swindricki, ktorý sa v Novosibirsku stal o nemeckých, poľských a litovských katolíkov, bol krátko pred Vianočami 1984 zavretý. Swidnicki študoval v seminári v Rige, ale vysvätený bol tajne a pracoval niekoľko rokov v podzemnej cirkvi. V roku 1975 dostal napriek tomu štátny súhlas a odvtedy sa predovšetkým staral o nemeckých katolíkov v ZSSR. S povolením úradov postavil na troch miestach kostoly. Kde sa teraz nachádza - po svojom zavretí - zatiaľ sa nevie. SE, 2.85

Kardinál Stepinac- pokračovanie

Za svoju neohroženosť zoči-voči nepriateľom Cirkvi a zločinov komunistickej vlády na desiatistich bezbranných ľudí ho postavili pred súd a zaranžovali divadelný proces podľa klasických stalinských metód. Celá Európa sa zhrozila nad tolľkou bezočivosťou, takým pohrdaním pravdou a takou krutosťou - a to niekoľkokrát po tom, čo sa svet spamätal z hrôzy nacistického vyčistiť.

Stepinac však musel zmiznúť zo scény Chorvátska, lebo to vyžadovala logika nového, bezohľadného režimu a potvrdzujú to i slová Milovana Gilasa, vtedy ešte druhej osoby v štáte, ktorý sa pred chorvátskym šóchárom Meštrovičom vyslovil, "že síce pokladá Stepinaca za nevinného, ale že proces sa musel uskutočniť, lebo to vyžadovali politické záujmy. Tito mal vraj strach z katolíckej Cirkvi, lebo ju pokladal za rivala. To ho viedlo okrem iného aj k tomu, aby sa pokúsil odtrhnúť katolícku Cirkev v Juhoslávii od Ríma a vytvoriť z nej ľahko manipulovateľnú národnú cirkev. Stepinac to tušil a vynaložil všetko úsilie, celú svoju mravnú autoritu na to, aby sa to nestalo. Pochopiteľne, že musel za to platiť! Potiaľto Gilas.

K jeho slovám možno dodať: hej, Stepinac musel platiť! Jeho pevný postoj však, jeho nekompromisná poctivosť, jeho vernosť za každú cenu, jeho dôstojné správanie sa pred súdom sa tak hlboko vtlačili do srdca veriacich a kňazov, že sa za správne bude pokladať to, čo sa bude podobáť Stepinacovmu správaniu sa!

Divadelný proces sa skončil neočakávaným rozsudkom: 16 rokov straty slobody! No po nejakom čase ho previezli do rodnej dediny Krasic do domáceho väzenia, kde ho strážili, aby sa s nikým nemohol stykať. Nepohodlný arcibiskup bol teda odstránený a vláda si myslela, že má zelenú na realizovanie dávno pripravovanej cirkevnej politiky. No príklad vznešeného väzňa, jeho tajné listy a rady pôsobili tak silne, že sa vláde nepodarila ani schizma ani narušenie jednoty Cirkvi!

Napätie medzi štátom a Cirkvou sa začalo uvoľňovať po Stepinacovej smrti roku 1960 a povolilo do takej miery, že sa mohlo myslieť na rokovanie medzi Belehřadom a Svätou Stolicou. Roku 1966 k tomu skutočne aj prišlo a skončili sa relatívne úspešne: podpísala sa dohoda, ktorá bude neskôr východiskom pre nové rokovania o nadviazaní diplomatických stykoch.

Napriek tomu všetkému sa však nĕsmelo ani pomyslieť na rehabilitáciu zomrelého hrdinského kardinála. Ticho okolo jeho osoby sa nĕsmelo porušiť ani v kostole, ani v katolíckych časopisoch a tak sa prešlo dokonca aj popri okrúhlych výročiach jeho smrti bez povšimnutia. Aspoň na vonok. Mŕtvy Stepinac pôsobil však o to účinnejšie! Lebo ľud má mimoriadne vyvinutý kolektívny inštinkt pre ľudskú a duchovnú veľkosť. Na rehabilitáciu kardinála Alojza Stepinaca nemožno pomyslať ani teraz, hoci jeho úhlavný nepriateľ už niekoľko rokov je mŕtvy. Žijú však mnohí iní, pre ktorých je červeným súkrom!

Najvplyvnejší zo všetkých je Jakov Blazevič, jeho niekdajší žalobca, ktorý sa potom stal predsedom Prezídia chorvátskej socialistickej republiky. Nerávisť komunistov sŕcha až za hrob. Pre nich ani mŕtvi nepriatelia neprešávajú byť nepriateľmi. Mŕ mlčania okolo osoby kardinála Stepinaca ešte nepadol a tabu sa ešte neodvolalo.

Dôkazom toho je i epizóda z chorvátskeho eucharistického kongresu v lete 1984, na ktorý Svätý Otec poslal ako mimoriadneho vyslanca viedenského arcibiskupa kardinála Königa. Keď v kázni spomenul že Stepinac bol jeho kolegom na teológii v Ríme, napadol ho komu-

nástický funkcionár Dušas Dragovac a obvinil z miešania sa do vnútorných záležitostí Juhoslávie. A potom dodal, že sa veľmi čuduje, že ho prítomní predstavitelia vlády okamžite nevykázali z krajiny.

Stepinac je ešte vždy otvorenou ranou pre juhoslovanských ideológov. Neodčiniteľné zlo vždy tážie! Čím skôr bude Stepinac rehabilitovaný, tým lepšie pre súčasných držiteľov moci v Belehrade a v Záhrebe. Dokážu tým, že majú trocha poctivosti, že sú ochotní nazvať chybu chybou a zásluhu zásluhou. Okrem toho im nemožno nič lepšie poradiť, lebo ak by pápež nadozaj navštívil Juhosláviu, nebude sa starať, či sa mieša do vnútorných záležitostí krajiny tým, že sa pôjde pomodliť na Stepinacov hrob!

Vláda by konečne mala prestať zamietat' opätovné žiadosti kard. Kuhariča, ktorý sa neúnavne usiluje o to, aby sa revítoval proces pred medzinárodným sešatom, pozostávajúcim z nezávislých sudcov. Blagovič vyčíta kardinálovi, že sa usiluje o akúsi stepinacovskú cirkev. Čokoľvek však pod touto výčitkou myslí, nepokladá to kard. Kuharič za urážku, lež za čestný titul. Veľmi dobre vie, čo o jeho predchodcovi súdi jednoduchý ľud, čo kňazstvo a ako vysoko si ho vážia všetci pápeži!

Pokus o rehabilitáciu tejto markantnej osobnosti biskupa, biskupa-vyznavača, nesmierne zaťažuje hypotéku komunistického režimu! Jeho predstavitelia sa nazdávali, že Stěpinacovým vyhnanstvom a jeho smrťou sa zbavia nepriateľa číslo jeden. Ale nie je to tak. Nie je pravda, že mŕtvy nepriateľ prestal byť nebezpečný. U takého typu nepriateľov je to naopak: ako mučeníci sú ešte i nebezpečnejší, ale iba pre tých, ktorí sa boja svetla, dobra a pravdy!

SE, 18.2.85

- o -

Slobodná Európa vysielala meditáciu s etickým poslaním

každý všedný deň a v sobotu o 5,10 a 6,10 hod. ráno.
Jeho ďalšie opakovanie si môžete vypočúť asi o 17,15 hod.
V nedeľu túto päťminútovku vysielame o 8,05 a opakujeme o 18,10 hod.
Ranná myšlienka dňa na 18.2.85:

Páne, keď som dnes ráno vstával, povedal som si: zasa to bude ako v iné dni. A skutočne, bolo to presne tak: šiel som rovnakou električkou ako vždy, v novinách som čítal tie isté články, vystúpil som na rovnakej štánici. Stúpil som po rovnakých schodoch a vo svojej kancelárii som našiel rovnaké akty. Tie, ktoré sa už desať rokov zdobajú do písmeňa. Kolega bol rovnaký, vedúci tiež. Mali svoju normálnu, všednú tvár. Tvár dní, v ktorých nič zvláštneho nečakáme.

Na obed som jedol to isté čo obvyčajne. Potom som šiel znova do kancelárie až do 16 hod. Potom konečne padla! - a povedal som si, že zajtra budem musieť začať znova.

Sníval som o niečom inom. Sníval som, že jedného dňa budem viesť aktívny, silný život, plný pohybu, s nepredvídanými udalosťami a rušnými dňami. Bol to sen. Ale napriek tomu prebudenie zo sna je vždy bolestivé. Nikdy nebudem ničím iným ako som. Ja viem, že iní by boli s mojou situáciou spokojní, ale to nijako neumenšuje môj zármutok.

Páne, prepáč, že dnes mi hovorí z duše mŕzutosť a chuť vybuchnúť. Ved komu inému by som to mal povedať, keď nie Tebe? Nikto iný by mi nerozumel. Povedali by: nad čím hariekate? A mali by pravdu! Je celkom normálne: človek, ktorý vykonáva svoju prácu. A preto o tom hovorím iba k Tebe. Neprosím Ťa, aby si niečo zmenil, mňa treba zmeniť! Pomôž mi vidieť, že existujú iní ľudia, ako ja, a že i pre nich je každý deň rovnaký!

SE, 18.2.85